

Lasten hyvinvoinnin tukeminen tiimin yhteis- toiminnalla

Petra Hyyryläinen

2023 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Lasten hyvinvoinnin tukeminen tiimin yhteistoiminnalla

Petra Hyyryläinen
Varhaiskasvatuksen sosionomin
osaajakoulutus
11/2023

Petra Hyyryläinen

Lasten hyvinvoinnin tukeminen tiimin yhteistoiminnalla

Vuosi 2023 Sivumäärä 40

Päiväkirjatyypin opinnäytetyön tavoitteena on lasten hyvinvoinnin tukeminen tiimityöyhteistoiminnalla ja sitä kautta tuoda näkyviin tiimityön tärkeys ja näin antaa lapsille hyvää varhaiskasvatusta.

Opinnäytetyössä tuodaan esiin tiimin kyky havainnoida ja tutkia lapsiryhmää peilaten varhaiskasvatuksen suunnitelman perusteisiin vuodelta 2022. Samalla havainnoidaan tiimin yhteistyötä ja kuinka toiminta vaikuttaa lasten hyvinvointiin, ottaen huomioon lasten erilaiset tarpeet eteläsuomalaisessa päiväkodissa.

Varhaiskasvatuksesta puhuttaessa nousee esiin alan tuomia haasteita ja tämän opinnäytetyön avulla tarkoitus on löytää toimivia keinoja arjen haasteisiin. Opinnäytetyössä käytettiin varhaiskasvatuksen tietoperustaa sekä siihen liittyvää kirjallisuutta. Opinnäytetyön perusteella näkyi jokaisen tiimin jäsenen tuovan oman persoonansa kautta omat vahvuutensa tiimityöhön sekä työskentelyyn lasten kanssa tukien heidän hyvinvointiaan.

Päiväkirjatyypistä opinnäytetyötä kirjoitettiin syksyllä 2023. Se koostuu päivittäin ja viikoittain tapahtuvista raportoinneista. Jokaisen päivän jälkeen on pohdittu sovittuja suunnitelmia ja sitä, onnistuiko tiimi niiden toteuttamisessa. Jokaisen viikon jälkeen pohdittiin, miten viikko onnistui suunnittelusta toimintaan ja onnistuiko toteutus.

Ammatillisuuden tutkiminen päiväkirjaa kirjoittaessa toi uusia näkökulmia ja myös varmuutta työotteeseen. Hyväksi havaitun teorian ja itsetutkiskelun avulla pystyy kehittämään vahvuuksia ja toimimaan jatkossa ammatillisissa ratkaisuisa entistä paremmin yhteistyössä tiimin kanssa.

Asiasanat: varhaiskasvatus, lasten hyvinvointi, aikuisten hyvinvointi, tiimityö

Petra Hyryläinen

Supporting children´s well-being through team collaboration

Year

2023

Pages

40

..

The goal of my diary-type thesis is to support children's well-being through teamwork collaboration and, in turn, highlight the importance of teamwork, thereby providing children with quality early childhood education. The thesis highlights the team's ability to observe and investigate a group of children, mirroring the basics of the early childhood education plan 2022. At the same time, I observed the team cooperation and how activities affect the children well-being, considering the different needs of the children in the southern Finnish kindergarten.

When talking about early childhood education, the challenges brought by the field come to the fore, and with the help of this thesis, the purpose is to find effective ways to deal with everyday challenges. The thesis used the knowledge base of early childhood education and related literature to my advantage in pursuing my goal. Based on the thesis, each team member was visible their own strengths through their own personality to teamwork and working with children, supporting their well-being.

The diary-type thesis was written in autumn 2023, consisting of daily and weekly reports. After each day, I reflected on the agreed-upon plans and whether we succeeded in their implementation. After each week, I reflected on how the week went from planning to action and whether we succeeded in execution. Examining professional identity while writing the diary brought new perspectives and added confidence to work approach. With the help of proven theories and self-reflection, was able to develop strengths and work in future professional solutions even better in co-operation with the team.

Keywords: Early childhood education, children's well-being, adult well-being, teamwork

Sisällys

1 Johdanto.....	9
1.2 Varhaiskasvatus.....	10
2 Nykytilan analyysi.....	10
2.1 Nykyinen työ.....	11
2.2 Oman osaamisen arviointi ja kehittyminen.....	12
2.3 Sidosryhmät.....	13
2.4 Vuorovaikutustaidot.....	14
2.5 Kehittäminen.....	16
2.6 Opinnäytetyön tavoite.....	16
3. Päiväkirja.....	17
4. Pohdintaa.....	37
Lähteet.....	40

1 Johdanto

Kiinnostuin päiväkirjatyypin opinnäytetyön tekemisestä, koska olen usean vuoden toiminut lastenhoitajana ja halusin lähteä sosionomin osaajakoulutuksen kautta kehittämään itseäni ja saamaan varmuutta sekä ammatillisuuteni varmistumisen työhöni kohdistuviin haasteisiin. Haluan tuoda näkyvämmäksi tiimityön tärkeyttä, kuinka se vaikuttaa positiivisesti työntekijöiden jaksamiseen ja näkyy myös lasten hyvinvoinnissa. Tavoitteeni päiväkirjatyypisessä opinnäytetyössäni on **lasten hyvinvoinnin tukeminen tiimin yhteistoiminnalla**, joka tein syksyllä 2023.

Olen aina ollut kiinnostunut ihmisten välisistä suhteista, lähtökohtaisesti minulle on tärkeää työssäni toimiva kommunikointi ja hyvä tiimityöskentely, joilla pyritään saamaan lapsille hyviä varhaiskasvatuspäiviä. Koin mieluisaksi tehdä opinnäytetyöni päiväkirjatyypisenä, koska tykkään havainnoida ihmisiä ja ympäristöä sekä myös kirjoittamisesta. Tämän aiheen kannalta päiväkirjatyypinen opinnäytetyö oli minulle hyvä valinta, koska tämä on käytännön läheinen ja haluan tutkia juuri tätä tiimiä sekä ryhmää ja sitä kautta tutkia laajemmin tiimityöskentelyn tärkeyttä. Kun pystyy havainnoimaan joka päivä arjen toimivuutta ja tuomaan esille konkreettisia asioita tiimistä ja lasten hyvinvoinnista, mitkä asiat tai tilanteet olivat onnistuneita sekä mikä ei ollut onnistunut ja miten niitä voitaisiin parantaa. Olen toiminut päiväkodin yhteystoimintavastaavana nyt noin kymmenen vuotta, ja vuorovaikutuksen tärkeys korostuu joka vuosi enemmän.

Usein päiväkodin toimintakauden alkaessa tiimit aloittavat uuden yhteistyön tuttujen sekä uusien lasten kanssa, silloin kasvattajien pitää luoda keskenään toimiva ja johdonmukainen yhteistyö. Haastavaksi sen tekee, jos tiimin jäsenet eivät löydä yhteistä linjaa ja se vaikuttaa myös haitallisesti lasten hyvinvointiin, jolloin se voi pahimmillaan johtaa tilanteeseen, etteivät lapset kykene saamaan johdonmukaista, turvallista ja hyväksyttävää varhaiskasvatuksellista opetusta.

Omassa tiimissäni on ollut syksyn aikana muutoksia henkilöstössä sekä lapsisissa ja meidän tehtävämme kasvattajina sekä tiimin jäsenenä on saada lapset tuntemaan kuuluvansa ryhmään, tehdä hyvä pedagoginen suunnitelma, joka vastaa lasten tarpeisiin tukien heidän hyvinvointiaan.

Haasteena tähän tuo lasten ikä tasot ja heidän taitonsa, jotta pystyisimme toimimaan pienryhmissä meidän pitää tutustua lapsiin, jotta oppisimme tunnistamaan heidän tapansa toimia ja tarpeensa.

Opinnäytetyöni avulla on tarkoitus parhaimmillaan tuoda ryhmään selkeyttä aikuisten johdonmukaisuudella, tiimityöllä ja hyvällä vuorovaikutuksella ja näyttää esimerkillä mallia lapsille. Menetelmänä tutkin ja havainnoin ja kirjoitan itselleni ylös, miten lasten hyvinvointia voi tukea tiimityöllä, jossa jokaisella tiimin jäsenellä on omat vahvuutensa.

Toteutan opinnäytetyöni Etelä-Suomessa sijaitsevassa päiväkodissa, jossa on 5 ryhmää ja lapsia 75. Ryhmässä, jossa teen opinnäytetyöni on kaksi kolmasosaa ryhmästä suomi toisena kielellä puhuvia lapsia, yhteensä lapsia on 18. Ryhmässä on myös tuettu lapsi, joilla eri tarpeita sekä muutama, joilla on muita tukitoimia avattu. Ryhmässä on yksi opettaja ja kaksi lastenhoitajaa sekä yksi lastenhojaaja oppisopimusopiskelija.

1.2 VARHAISKASVATUS

Tiimi suunnittelee toimintansa ryhmän tarpeiden mukaan, heitä kuitenkin ohjaa varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Jokaiselle lapselle on löydettävä hänelle sopivin tapa osallistua toimintaan sekä mahdollisuuksia, missä saa oman äänensä kuuluviin. **Varhaiskasvatuksen perusteissa 2022** kerrotaan sen olevan palvelu, joka on yhteiskunnallista ja siihen kuuluu monenlaisia tehtäviä. Varhaiskasvattajien tehtävänä on tukea lasten kokonaisvaltaista kasvua ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatuksen pyrkimyksenä on lasten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisääminen sekä syrjäytymisen ehkäisyä.

Tiimityön merkitys on tässä yksi keskeisempiä asioita, että onnistutaan näissä tavoitteissa. Heidän vuorovaikutuksensa ja avoin keskustelu auttaa suunnittelemaan toimintaa johdonmukaisesti ja yhteistä linjaa pitämällä. **Varhaiskasvatuksen perusteissa 2022** kerrotaan tiimin pedagogisesta kokonaisvaltaisesta suunnittelusta, johon tarvitaan pedagogista asiantuntemusta sekä työyhteisön ymmärrystä yhteisesti päättää lasten opetuksesta ja parhaillaan kasvattaa lasten hyvinvoinnin edistämistä.

Lapset sekä vanhemmat hyötyvät tiimin jäsenten hyvästä yhteistyöstä. Kun tiimi on tehnyt ryhmävasun, jossa ovat sopineet käytännöt ja sopimukset, tämä helpottaa lasten osallistumista toimintaan, kun aikuiset ovat samoilla linjoilla. Lasten yhdessä oppimista tukee aikuisten selkeä ja kuvitettu toiminta. **Varhaiskasvatuksen perusteissa 2022** kerrotaan myös velvollisuuksista ja huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä, koska siellä on tuotava vanhemmille tiedoksi varhaiskasvatuksen toimintamuodoista, sekä yksikön tavoitteista ja toiminnasta. Huoltajien halutessa heillä on mahdollisuuksia vaikuttaa ja osallistua lapsen varhaiskasvatuksen ideointiin, suunnitteluun ja mahdolliseen toteuttamiseen sekä arviointiin. Nämä kaikki edellä mainitut toiminnat varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa 2022 tukevat toimiessaan parhaimmillaan lasten hyvinvoinnin lisäämisinä, joka on oma tavoitteeni tässä opinnäytetyössäni

2 Nykytilan analyysi

2.1 Nykyinen työ

Työskentelen tällä hetkellä Etelä-suomalaisessa päiväkodissa lastenhoitajana 3-5-vuotiaiden lasten ryhmässä. Ryhmässäni lapsia on 18 ja osa heistä on suomi toisena kielenä puhuvia lapsia, ryhmässä on myös lapsi, joka ei kommunikoi sanoin meidän kasvattajien kanssa vain elein ja näyttämällä, vaikka hän puhuukin suomea jonkin verran ja omaa äidinkieltään hyvin. Päiväkodissamme työskentelee varhaiskasvatuksen opettajia, varhaiskasvatuksen sosionomeja, varhaiskasvatuksen lastenhoitajia ja varhaiskasvatuksen erityisavustajia sekä yksikkökohmainen varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja alueen suomi toisena kielenä opettaja ja alueen kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Teemme myös yhteistyötä alueen suomi toisena kielenä- opettajan kanssa. Meillä käy eri ryhmässä säännöllisesti toimintaterapeutteja sekä puheterapeutteja, joiden kanssa teemme yhteistyötä lasten hyvinvoinnin tukemiseksi. Ryhmässä, jossa toteutin, opinnäytetyöni on 1 opettaja ja 2 lastenhoitajaa sekä lastenohjaaja oppisopimuksella.

Työtämme ohjaa varhaiskasvatustaki ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma, joihin aina peilataan työtä tehdessä ja ne toimivat ohjenuorana varhaiskasvatuksen työntekijöille.

Nykyisessä työpaikassani olen toiminut 16 vuotta varhaiskasvatuksen lastenhoitajana sekä tehnyt sijaisuutta kahtena eri toimikautena varhaiskasvatuksen opettajana. Olen toiminut työpaikkani yhteistoimintavastaavana (YT) nyt noin 10 vuotta ja nyt muutaman vuoden myös turvallisuusvastaavana.

Lastenhoitajana työtehtäviini kuuluu opettajan johdolla tiimini kanssa suunnitella ja toteuttaa pedagogista toimintaa lasten hyvinvoinnin ja oppimisen tueksi, jokainen hetki varhaiskasvatuksessa on oppimistilanne, jota voi lasten kanssa hyödyntää. Kuten myös hyvä, arvostava sekä luottamuksellinen tiimityöskentely työyhteisön kanssa, vanhempien ammatillinen kohtaaminen ja heidän kanssaan käytävä kasvatuksellinen yhteistyö.

Ennen kaikkea lasten kanssa tehtävä työ, joka luo heille hyvät eväät siirtyä esikouluun ja sieltä kouluun. Haluan opettaa lapsille suvaitsevuuksi, empatiakykyä, iloisen aseteen uuden oppimiseen, vuorovaikutustaitoja ja miten kohdella toisia, koska siinä monet aikuisia myöten tarvitsevat tukea. Ahonen käsittelee kirjassaan, miten aikuiset ja lapset kokevat vuorovaikutuksessa verbaalisen kielen kanssa myös nonverbaaliset viestit. Mitä pienempi lapsi, sitä enemmän hän ymmärtää nonverbaalista viestintää aikuiselta. Kun aikuiset ovat vuorovaikutuksessa puheen keinoin niin lapset huomioivat eleet ja ilmeet. Jos puhut ystävällisesti, mutta kehonkieli näyttää toista, lapsi hämmentyy siitä. (Ahonen, 2017, s. 59)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa on luku varhaiskasvatuksen toimintakulttuurista, johon kuuluu järjestää lapsille haasteellisia ja tarpeellisia toimintoja heidän oppimisensa tueksi.

Kaikilla on oikeus saada kuuluvuuden tunne ryhmään ja osallisuuden mahdollisuus yhteiseen toimintaan ja saada myönteisiä ja vahvistavia oppimiskokemuksia. Nämä ovat meidän varhaiskasvatuksen työntekijöiden ohjeita, kun suunnittelemme pedagogista toimintaa lapsille.

Muita vastuualueitani yhteistoimintavastaavan ja turvallisuusvastaavan roolissani tärkeimpinä ovat luoda hyvää ilmapiiriä henkilöstön kesken, vien tarpeelliset huomiot päiväkodissa tapahtuneista esihenkilölleni, joka päättää toimenpiteistä, osallistun yhteistoiminta vastaavan foorumeihin ja tuon sieltä kaikki informoitavat asiat työyhteisöni tietoon, käyn esihenkilöni kanssa tekemässä turvallisuuskierroksia ryhmissä ja muissa päiväkodin tiloissa ja kirjaamme tarvittavia huomioita tai korjauspyyntöjä, ilmoitan esihenkilölleni mahdollisista vaaratilanteista ja turvariskeistä sekä suunnittelemme yhdessä esihenkilöni kanssa sisääntulo ja ulosmeno harjoituksia esimerkiksi tulipalojen tai ulkopuolisen uhkien takia.

Minun työni on hyvin sosiaalista ja vuorovaikutuksellista, tätä työtä tehdäkseen hyvin pitää pystyä käymään keskusteluja niin lasten kuin aikuisten kesken rauhallisesti sekä ammatillisesti. Kuten varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa sanotaan, lapsista opimme, kun opettaja pitää aloitus, vasu tai hyve keskusteluja, jossa vanhemmat saavat kertoa lapsestaan asioita, joita he toivovat meidän tietävän sekä keskustella heitä askarruttavista asioista lapsen hyvinvointiin ja kasvatukseen liittyen.

Opettaja pitää tarvittavat keskustelut perheiden kanssa kerran syksyllä ja toisen keväällä tarkastaen onko tavoitteet lapselle saavutettu (vasu, hyve) tiimin kanssa käymme yhdessä lapsen tilannetta läpi, jokainen on tehnyt omia havaintojaan kyseisestä lapsesta ja keskustelemme, onko meillä samanlaiset ajatukset.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tehdään joka vuosi ja Hyve tehdään neljävuotiaille lapsille ja siinä käydään laajasti eri osa-alueet lapsen elämästä myös vanhemman näkökulmasta, kun hyve on, kirjoitettu se lähetetään neuvolaan, jossa perhe käy siellä asiat läpi henkilökunnan kanssa ja siellä päätetään mahdollisista tuen tarpeista ja he tekevät lähetteitä tarvittaville tahoille.

Olen koulutukseltani lähihoitaja ja minulla on suoritettuna kolme osaamisaluetta: kuntoutus, lapset ja nuoret sekä mielenterveys ja päihdepuoli. Kaikista näistä on hyötyä tässä ammatissa, tosin jotkin ohjeet ovat varmasti vanhentuneita, mutta yleisesti ottaen niitä voi hyödyntää esimerkiksi vanhempien kanssa keskusteltaessa. Vanhemmuus voi olla raskasta, jos on erityistä tukea oleva lapsi tai yksinhuoltaja vanhempi, silloin myös vanhempi voi tarvita tukea. Kaikilla ei aina ole omassa elämässään turvaverkkoa ja vaikka olisikin ei aina tiedetä

miten edetä ja apua ei saa heti, se voi luoda väärinymmärrystä huoltajien ja kasvattajien välille. Pahimmillaan se voi laukaista ahdistuneisuutta tai muuta mielenterveyteen tai päih-teisiin liittyvää haastetta. Tästä aiheesta on Ahonen kirjoittanut, että kun lapsi tarvitsee tu-kea, niin yritetään selvittää asioiden taustoja. Usein kasvattajat mieltävän ongelman johtu- van kotioloista ja se luo ajattelumallia, että myös huoltajat tarvitsevat tukea ja tästä tulee ristiriitainen suhtautuminen kasvatuskumppanuuteen. Kun aloitetaan kasvatuskumppanuutta huoltajien kanssa, siinä on heti alussa tärkeää molemminpuolinen avoimuus ja arvostus sekä ymmärrys, että lapsi voi käyttäytyä eri lailla joko kotona tai päiväkodissa. Lasten hyvinvoinnin tukemiseksi on hyvä aloittaa perheiden kanssa tuomitsematon ja ennakkoluuloton yhteistyö huoltajia kohtaan. (Ahonen, 2017, s. 244-245)

Myös varhaiskasvatuksessa kohdataan haastavia tilanteita asiakkaiden eli lasten kanssa. He voivat olla itselleen tai toisille vaaraksi, joten meidän pitää pyrkiä luomaan turvallinen struk- tuuri lasten oppimiselle huomioiden heidän hyvinvointinsa. Haastavan lapsen käytöksestä ei välttämättä aina tiedä mikä sen on aiheuttanut ja joskus lapsi pitää ohjata toiseen tilaan aikuisen kanssa niin ettei hän satuta itseään, muita tai aikuista ja tähän on tuonut apua mi- nulle MAPA-koulutus, jossa harjoitellaan kohtaamisia sekä lapsen turvallista kuljettamista. Ahonen kirjoittaa haastavista kasvatustilanteista, jotka joillakin lapsilla voivat johtua puh- taasti itsesääteilytaitojen puutteesta. Tämä luoda tilanteen, että lapsi käyttäytyy aggressiivi- sesti, uhmaten tai uhkarohkeasti. Kielelliset haasteet hankaloittavat lapsen tarvetta tulla ymmärretyksi ja hän ei pääse harjoittelemaan kunnolla itsesääteilytaitojaan. Aikuisen sensitii- vinen ymmärrys auttaa kielellisesti lasta sanoittamaan kokemiaan tunteita ja aikuisen tuki tässä on tärkeää, jotta lapsi saa tarvitsemaansa tukea (Ahonen, 2017, s. 20)

Ranta käsittelee asiaa, miten kertoa huoltajille lapsesta, jolla haasteellista käytöstä päivit- täin, vanhempi kuitenkin tuntee oman lapsensa, ja tässä oli löytynyt työntekijöiden ja van- hempien yhteinen keino puhua haasteista, joita ei käytykään joka päivä läpi. Tämä voisi olla hyvä keino ottaa haasteellisia tilanteita käsittelyyn ja sillä auttaa myös vanhempien jaksami- seen, ettei joka päivä anna negatiivista palautetta. (Ranta, 2021, s. 43) Monessa ryhmässä on haastavia lapsia ja vanhemmat tietävät lapsensa käytöksestä. Jos aina kertoo vanhemmalle huonoja asioita, niin vanhemman kiinnostus keskustella vähenee, koska hän myös väsyvä kuu- lemiseen huonosta käytöksestä. Myös työntekijät voivat väsyä tilanteeseen, kun puhutaan aina samasta aiheesta vanhempien kanssa. Kun varhaiskasvattajat havainnoivat lasta sen suh- teen, mitä tämä on oppinut päivän aikana tai tehnyt jotain positiivisella tavalla, voi näitä tuoda esiin vanhemmalle. Tämä voi parantaa vanhempien kanssa tehtävää yhteistyötä eivätkä vanhemmat väsy niin helposti tilanteeseen.

2.2 Oman osaamisen arviointi ja kehittyminen

Olen sitä mieltä, ettei kukaan ole koskaan valmis, aina pystyy oppimaan uutta, koska työkul- tuuri muuttuu koko ajan ja sen mukaan on opiskeltava uusia tarvittavia tietoja ja taitoja. Nykyisessä työssäni ammattiosaamiseeni vaikuttaa vahvasti vuorovaikutustaitoni, olen ollut erilaisissa työpaikoissa ja vuorovaikutus on ollut aina keskeisenä osana työtäni. Varhaiskasva- tuksessa vuorovaikutustaidot ovat ensisijaisen tärkeitä.

Olen aina pitänyt lapsille lukemisesta ja lasten saduttamisesta, sekä esittänyt heille sor- minukketeatteria ja pöytäteatteria, kun olen tykännyt heittäytyä satujen maailmaan ja olen saanut heidät myös innostumaan saduista.

Tarinoiden kautta voi opettaa monia asioita, kuten kaveritaidot, vastuullisuus, hyväksyntä, luovuus ja heittäytymiskyky. Olen itse ollut hyvin ujo nuoruudessani ja en uskaltanut puhua ulkopuolisille ihmisille mitään. Tämän kokeneena ymmärrän paremmin lapsia, jotka ovat ujo- ja ja tarvitsevat enemmän aikaa toimiakseen ryhmässä toisten ja aikuisten kanssa sekä siirty- mätilanteissa. He tarvitsevat enemmän aikaa ja tilanteita, joissa eivät jäisi jalkoihin vaan pystyy toimimaan omassa tahdissa ryhmän mukana.

Olen opiskellut aikoinaan myös kokiksi ja lasten kanssa leipominen olisi hauskaa tai tutustua eri kasviksiin ja hedelmiin, vaikka pilkkomalla ja maistelemalla niitä. Mutta nykyään ollaan

hyvin tarkkoja siitä, miten hygieniä otetaan huomioon ja yhteistyö päiväkodin keittiön kanssa ei välttämättä aina onnistu, kun heillä omat ohjeensa vain tiettyihin tapahtumiin päiväkodissa.

Mutta tästä olisi hyvä keskustella työyhteisön kanssa, voisimmeko tai olisiko aikuisilla halukkuutta leivontaan ja ruuan tutuksi tuomiseen lapsille. Hygieniapassia vaaditaan monesti ja sain suoritettua sen 2020 kun opiskelin mielenterveys ja päihdepuolen osiota, joten tämä auttaisi varmasti toteuttamaan lasten kanssa tutustumista vihanneksiin, hedelmiin tai leipomiseen.

Olen ammatillisesti valmis haastamaan itseäni enemmän. Yksi suurimmista syistä miksi haluan, opiskella varhaiskasvatuksen sosionomiksi on, koska se antaa minulle mahdollisuuden oppia lisää lasten hyvinvoinnista ja tiimityöskentelystä ja hyödyntää sitä käytännössä. Kokeilemme työntekijöiltä kysyn neuvoa, jos tulee tilanne, jossa en ole varma, kuinka toimisin ja uusilta työkavereilta otan vastaan uusia ajatuksia, näin ei jumiudu aina samoihin kaavoihin. Pystyn kohtaamaan vanhemmat ja antamaan heille neuvoja tai auttamaan heitä, mistä voisi saada apua. Osaan myös myöntää asioista, joista en tiedä, mutta en jätä kysyjää yksin vaan menen selvittämään apua toiselta taholta, joka voisi auttaa.

Vaikeinta työssäni on jumpan suunnitteleminen. Koen haasteelliseksi järjestää jumppatuokiota ryhmälle, jossa on eri tasoista osaajaa ja keskittyminen ohjattuun toimintaan ei ole kaikkien vahvuuksia. Minun pitää tätä heikkoutta lähteä parantamaan lapsilähtöisyyden kautta, eli pohtia sitä, mitä he haluaisivat tehdä tai kokeilla. Pitää enemmän kuunnella lapsia ja olla luova sekä kekseliäs sekä ottaa pienempiä ryhmiä. Silloin voisin saada vahvistusta tähän omaan haasteeseeni, johon haluan löytää parempia keinoja.

Meidän talossamme ei ole enää tietokoneita kaikilla kasvattajilla vain opettajilla. On haasteellista lastenhoitajana käydä kirjaamassa päiväkirjaa sekä lukea tarvittavia tietoja, kuten sähköpostit, vasut, kokouskansiot. Tästä puhuin uudelle esihenkilölleni, joka myös ihmetteli asiaa ja pyrkii siihen, että joka ryhmässä olisi kaksi kannettavaa tietokonetta.

Meillä on ryhmän oma portfolio, jota voimme käydä muokkaamassa myös ryhmän puhelimen ja Ipadin kautta, se on helpottanut paljon toimintaa. Opettajat saavat uudistuksia vasujen, hyve4 kirjaamiseen ja muihin kirjallisiin tehtäviin, jota lastenhoitajat eivät käytä. Jotta pystyisin toimimaan sosionomina minun pitäisi opetella näiden uusien kirjaamiseen vaadittavia säännöksiä, mutta uskon kyllä saavani apua ja tukea esihenkilöltäni tähän.

Liisa Ahonen käsittelee kirjassaan hyvän esihenkilön ominaisuuksia, joka on tukena työntekijöilleen ja miten ne vaikuttavat myönteisesti työntekijöiden motivaatioon tehdä työnsä mahdollisimman hyvin (Ahonen, 2023, s. 226) Meidän esihenkilömme lähettää yhteisen viestintäkanavan kautta aamuisin viestin ryhmiin, jossa hän tiedustelee ryhmän kuulumisia. Viestintäkanavaan voi jokainen laittaa tilanneraportin tai pyytää apua sekä tukea. Esihenkilö pyrkii reagoimaan tilanteisiin pikaisesti, että ryhmät saisivat tarvitsemansa tuen. Tämä käytäntö on helpottanut koko talon tiedonkulkua. Esihenkilö voi tätä viestintäkanavaa pitkin myös laittaa viestiä asioista, joita hän ei pysty toteuttamaan yksin vaan tarvitaan koko työyhteisön osallistumista. Esihenkilömme on ilmoittanut, että hän on lapsia ja meitä varten työpaikalla ja hän toivoo meiltä, että kävisimme matalalla kynnyksellä keskustelemassa aina tarvittaessa.

2.3 Sidosryhmät

Työni kannalta olen sidoksissa moniin ihmisiin. Ensisijaisesti asiakkaita ovat ryhmäni lapset ja heidän perheensä ja sitä kautta voi olla enemmän sukulaisia kuten isovanhemmat, tädit ja sedät, jotka kuuluvat läheisemmin lasten elämään. Työyhteisöni, johon kuuluvat; lastenhoitajat, opettajat, erityisopettajat, suomi toisena kielenä opettajat, keittiön työntekijät ja siivouksen työntekijä, toimintaterapeutti, puheterapeutti, neuvolan henkilöstö, psykologit, lastensuojelun työntekijät, lapsen sosiaaliohjaajat ja kirkon yhteyshenkilö. Keittiön työntekijän kanssa on sovittu, milloin kärryn voi hakea keittiöstä tai mihin aikaan viimeistään pitäisi palauttaa hänelle. Koska hänellä on myös oma aikataulu, jota hänen pitää noudattaa ja sovimme yhteistä pelisääntöistä. Siivouksen työntekijän pitää saada oma aikansa siistimiseen, jolloin varmistamme hänelle sen ajan. Aiheesta käytävä keskustelu luo hyvän yhteistyön ja jokainen saa tehtyä työnsä omalla ajallaan.

Mäkisalo-Ropponen kirjoittaa kirjassaan työyhteisön halusta vahvistaa vuorovaikutustaitoja muuttuvassa yhteiskunnassa, jossa kaikki työntekijät toimivat yhteisten tavoitteiden eteen yhteistyöllä. (Mäkisalo-Ropponen, 2012, s. 98)

Omien kollegoiden kanssa tehtävä yhteistyö yli ryhmä rajojen ja palaverissa kyettävä tekemään kompromisseja jokaisen ryhmän toimimiseksi. Terapeuttien kanssa tehtävä yhteistyö auttaa meitä tietämään, mitä voisimme tehdä lapsen hyvinvoinnin tukemiseksi. Aina ei voi toimia annettujen ohjeiden mukaisesti, jos ryhmässä useampi tuen tarvitsija, se tekee haasteelliseksi ryhmän toiminnan. Hyvä kuitenkin, että terapeutit käyvät yleensä kerran viikossa lapsen luona ja antavat myös vanhemmille vinkkejä kotiin heidän ”reissuvihkojensa” kautta.

Erityisopettajat tulevat mielellään auttamaan meitä ratkaisemaan tilanteita ryhmässä, kun he ovat ensin tarkkailleet meidän ja lapsen toimintatapoja. He usein huomaavat sellaisia asioita, joita me emme aina huomaa. Suomi toisena kielenä opettajat käyvät myös mielellään, vaikka heillä onkin paljon päiväkoteja, joissa he käyvät. He tuovat meille uusia ajatuksia, joita emme mahdollisesti itse ole huomanneet. Odottavat tietenkin, että olemme toimineet valtakunnallisen varhaiskasvatuksen suunnitelman mukaisesti suomi toisena kielenä opetusta. **Varhaiskasvatuksen perusteissa 2022** kerrotaan, miten lapsi voi opetella kieltä aikuisen avustuksella ja myös lasten yhteisissä leikeissä ja varhaiskasvattajien kielitietoinen opetus yhdessä vanhempien kanssa ja lapsille annetaan johdonmukaista ja kannustavaa palautetta heidän kieli- taidostansa ja sen kehittymisestä.

Neuvoloihin olemme yhteydessä yleensä vain HYVE4 papereita toimittaessa, mutta he myös haluavat meiltä hyvän kuvauksen ja tiedot lapsesta, jotta he pystyvät tekemään päätöksiä lapsen parhaaksi heidän hyvinvointinsa huomioon ottaen. Lääkärit usein laittavat lähteen psykologeille ja me teemme tarkemman päiväkodin kuvauksen lapsesta heille. Perheneuvolan psykologit voivat tulla tapaamisiin päiväkotiin, johon osallistuu myös vanhemmat. Meidän tehtävämme on saada tapaamiset jokaisen osallistujan kannalta mahdolliseksi. Jos lastensuojelu tai sosiaaliohjaaja on perheen/lapsen elämässä on meidän pyrittävä tekemään hyvää yhteistyötä heidän kanssaan. Usein he antavat meille ohjeita, mitä meidän kannattaisi havainnoida tai olla herkästi heihin yhteydessä, jos tapahtuu jotain sellaista mikä vaikuttaa lapsen hyvinvointiin.

Tärkein sidosryhmä on oma tiimini, koska heidän kanssaan teen päivittäin töitä ja tiimin hyvä yhteistyö vaikuttaa myös lapsiin eniten.

2.4 Vuorovaikutustaidot

Olen päivittäin tekemisissä vanhempien kanssa, kun he hakevat ja tuovat lapsia, kuunnellen tai neuvotellen asioista, jotka ovat tärkeitä lapsen hyvinvoinnille. Tiimissämme on lapsilista, johon kirjaamme lapsen päivästä olennaiset asiat ja tilanteet ja kerromme ne vanhempien hakiessa. Jokainen työntekijä pyrkii huomioimaan jokaisen lapsen päivän aikana ja tarvittaessa kirjoittamaan listaan siitä, sekä hyvistä ja huonoista asioista.

Vietän suurimman osan ajastani töissä oman ryhmän lasten ja tiimin henkilöstön kanssa, joten se on yksi syy miksi, keskityn meidän väliseemme työskentelyyn ja hyvinvointiin. On tärkeää, että omassa ryhmässä tiimityöskentely toimii hyvin ja silloin myös lapset voivat hyvin. Työyhteisön kanssa on koko ajan vuorovaikutuksessa, usein olen törmännyt tilanteeseen, etteivät kollegat tervehti aamuisin toisiaan.

Toki se on nyt parantunut ainakin omassa työpaikassani, joitakin vuosia se oli ongelma ja moni puhuikin siitä ääneen, miksi näin tapahtuu. Hyvä, kun asioista puhutaan, muuten ei tilanteet parane. Joidenkin kollegoiden kanssa on enemmän samoissa työvuoroissa, niin monesti työsuhte on tiiviimpi, kun jakaa asioita enemmän sellaisen henkilön kanssa.

Ahonen avaa tiimien toimintaa kirjassaan seuraavanlaisesti: **Työryhmän** vaiheessa kaikki tiimin jäsenet toimivat omien näkemysten pohjalta, mutta **näennäistiimin** vaiheessa heillä on

jo ymmärrys yhteisen päämäärän ja yhteisten toimintatapojen merkityksellisyydestä, joskaan niiden äärellä ei vietetä riittävästi aikaa. **Potentiaalisen** tiimin vaiheessa motivaatio yhteisten linjojen asettamiseen on jo selkeä, mutta tavoitteet ja toimintaperiaatteet ovat yhä epäselviä. **Todellisen** tiimin vaiheessa tiimin työskentelyä ohjaa tietoisuus vastuiden jakamisesta ja tiimin jäsenten kesken.

Näitä edellä mainittuja teemoja avaam teoriapohjassa enemmän. Kun tiimityö toimii, näkyy se myös lasten hyvinvoinnissa. (Ahonen, 2023, s. 19)

Mirja Mäkisalo-Ropponen kertoo kirjassaan, kuinka erilaisia ihmisiä sekä elämäntilanteessa olevilla on monenlaisia käsityksiä työstä ja sen tekemisestä ja sanomattomia oletuksia on myös monenlaisia. Jokaisella oma mielipiteensä, mutta kenelläkään ei ole ainoaa oikeaa tapaa vaan työyhteisön pitäisi pystyä puhumaan asiat selkeäksi kaikille, joka auttaa vuorovaikutuksen toimivuuteen. (Mäkisalo-Ropponen, 2012, s. 99)

Toki palavereissa pitää pyrkiä kompromisseihin, koska aina ei ole yhtä oikeaa ratkaisua. Myös ammatilliset keskustelut koko työyhteisön kanssa, tarvittaessa aina voi kysyä neuvoa tai tukea varhaiskasvatuksellisiin tilanteisiin.

Hujala ja Turja käsittelevät kirjassaan päiväkodin työyhteisön oppimista yhdessä hyväksyen työyhteisön ympäristön ja toiminnanmuodot sekä ajattelun ja kaikkiin näihin liittyvät käytännöt. Päiväkodissa tapahtuviin toimintaan osallistuva varhaiskasvatuksen työntekijä näin hyväksyy kasvatus- ja opetustoimintaa määrittelevän päämäärän, oppimalla tarvittavat menetelmät ja hankkimalla siihen vaaditut taidot. Näin luoden varhaiskasvatuksen työyhteisön jokaisen jäsenelle mahdollisuuden oppia uutta, mutta myös luodaan mahdollisuus jakaa oppimaansa toisille. (Hujala ja Turja, 2011, s. 311)

Kuten Liisa Ahonen kertoo kirjassaan, miten työyhteisön palavereissa pitäisi löytää yhteinen linja toimintaan, joka helpottaa kaikkia osapuolia, kuin miettiä miksi haastava tilanne vain jatkuu. Jokainen käy tunteitaan lapsista kokouksissa, koska kaikki eivät ajattele samoin, mutta jokaisella olisi vastuu kykenemään itseilmaisuuksiin, mutta niitä käsitellään rakentavasti. (Ahonen, 2023, s.42)

Lapset ovat meidän tärkein vuorovaikutuksellinen suhteemme työpäivän aikana, heidän kanssaan voi käydä monet tunneskaalat päivän aikana ja me luomme heille turvallisen ja hyväksyvän ilmapiirin, jota myös heille samalla opetamme. Me vietämme useamman lapsen kanssa n. 8 tuntia päivässä, siinä tulee hyvin tutuksi aikuisten ja lasten välisessä suhteessa. Minä ajattelen; kohteile muita niin kuin toivoisit itseäsi kohdeltavan, tätä myös pyrin lapsia huomaamaan, miten he kohtelevat toisia. Kaikella on syys ja seuraus, toki varhaiskasvatuksessa olevat lapset eivät ihan ymmärrä tätä, mutta sitä pitää lähestyä heidän ikätasonsa ja mielenkiinnon kautta esimerkiksi erilaisin taiteiden keinoin (teatterit, sadutus, laulaminen)

Kuten vanhemmissa ja lapsissa on tapauksia, jotka voivat olla hyvin haastavia ja silloin pitää olla niin sanotusti tuntosarvet hereillä, että tietää tai oppii, miten tietynlaisen ihmisen kanssa pystyy kommunikoimaan. Minun vahvuuteni on vuorovaikutuksellisuus, mutta myös minulle on tullut tilanteita, etten ole ollut varma, miten minun pitäisi toimia. Olen kuitenkin selvinnyt niistä, joistakin huonommin, mutta niistä tilanteista pitää vain ottaa opikseen.

Hannele Cantell kuvaa kirjassaan, kun vanhemman kanssa keskustellessa lapsen haasteista päivän aikana siitä voi kokea epävarmuutta, ottaa asiaa esiin, mutta työyhteisön luomat säännöt antavat varmuutta pysyä esiin tuomassaan asiassa. Ja käsitellä tilanteita vanhemman kanssa, joillakin voi olla niin sanotusti työasu, jonka pukee päälle ja sen kokee helpomaksi käsitellä. (Hannele Cantell, 2000, s. 159)

2.5 Kehittäminen

Kun aloitin varhaiskasvatuksessa, olin aika arka, en tuonut omia mielipiteitä innokkaasti esiin, vaan mieluummin vain myötäilin toisia. Olen oppinut vuosien aikana tuomaan itseäni sekä ajatuksiani esiin varmemmin, mutta osaan myös kuunnella toisia. Koen, että sosionomin opinnot toisivat minulle vielä tarvittavaa varmuutta työtöteeseeni sekä parempaa kykyä havainnoida ja kirjoittaa päiväkodin näkemyksiä lapsista. Haasteeni on antaa palautetta suoraan, olen opetellut antamaan positiivista palautetta, mutta rakentavan palautteen kanssa minulla on vielä parannettavaa. Samoin delegoiminen on heikkoa, varsinkin, jos olen ryhmässä yksin vastuussa, silloin teen itse kaikki tehtävät, jos mahdollista työvuoron puitteissa. Näissä asioissa minulla olisi vielä parannettavaa, koska molemmat luovat parempaa yhteistyötä kollegoiden kanssa.

2.6 Opinnäytetyön tavoite

1. lastenhyvinvoinnin tukeminen tiimityön yhteistoiminnalla

Ryhmässämme on useampi lapsi, joka tarvitsee erilaista tukea esimerkiksi suomen kielen harjoittelussa, kaveritaidoissa, keskittymistaidoissa ja yksi lapsi, joka on tällä hetkellä tehostetulla tuella. Meidän tehtävämme on saada lapset osaksi ryhmää, jossa heillä on turvallista opiskella ja harjoitella tarvittavia taitoja. Varhaiskasvatuslaissa painotetaan pedagogiikan merkitystä sekä varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien vastuuta pedagogiasta. Samalla tarkennetaan kaikkien kasvattajien vastuuta suunnittelusta, toteutuksesta sekä arvioinnista lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin varmistamiseksi.

Me ryhmän opettajan johdolla suunnittelemme pedagogisia toimintoja ja toteutamme niitä pyrkien ottamaan huomioon jokaisen lapsen tarpeen. Toimimme pienryhmissä, jotka olemme tiimin kesken suunnitelleet, että jokainen lapsi saisi oppia uusia asioita heitä kiinnostavalla toiminnalla. Myös huomiomme ne lapset, jotka ovat ujoja ja hyötyvät siitä, etteivät he ole aina saman kaverin kanssa, joka sanoo tai tekee asiat heidän puolestaan.

Varhaiskasvatuksen suunnitelman perusteissa sanotaan, että varhaiskasvatuksen työntekijöiden on pyrittävä rakentamaan lapsen ja ammattikasvattajien välille luottamuksellinen toimintatapa ja täten taata lapsille hyvät vuorovaikutussuhteet.

Ranta käsittelee kirjassaan, miten luoda oppimisympäristö sellaiseksi, ettei se aiheuttaisi päivän aikana kovinkaan paljoa stressiä lapselle. Tätä suunnitelmaa varten kannattaisi miettiä, miten voisi vähentää päivän ohjelmaa. Kannattaa myös luoda mahdollisuus pitkäkestoiseen leikkiin tilojen jakamisella sekä varmistaa oman ryhmän aikuisen läsnäolo, jos lapsi tarvitsee tukea tai lohdutusta. Lapsi tietää silloin mistä voi aikuisen tarvittaessa löytää. (Ranta, 2021, s. 96)

Me tuemme lasta hänen oppimisessaan ja pyrimme luomaan oppimisympäristön mieleiseksi. Käytämme erilaisia menetelmiä tukena pienryhmiä, kuten musiikkikasvatus, josta lapset pitävät kovasti. He usein pitävät laulamista sekä soittamisesta eri soittimilla ja tästä Sanaksenaho kuvaa kandidaatintutkielmassaan, kuinka musiikkia voidaan hyödyntää varhaiskasvatuksessa ja mitä se parhaimmillaan tuottaa lapselle, kuten vuorovaikutustaitojen kehittymistä, kielellistä kehittymistä ja osallistavaa, jonka pitäisi kuulua kaikille. (Sanaksenaho, s. 10-11) Varhaiskasvatuksen

Satu Röyttä tuo teoksessaan esille taidekasvatuksen muodoista ja sen hyödyistä, siihen kuuluu mm. pöytäteatterit erilaisia roolileikkejä, jolla pystytään käsittelemään tunteita ja kaveritai-toja ja käsittelemään erilaisia aiheita, joita lapset miettivät. (Röyttä, 2020)

Toimeksiantajani odottaa mielenkiinnolla kuulla, miten tämän opinnäytetyön pohjalta näkyy tiimin yhteystyö. Miten tiimiä rakennetaan niin, että lasten hyvinvoinnin tukeminen huomioidaan kaikissa toiminnoissa. Toimeksiantaja on tuonut esiin myös kiinnostuksensa seuraavana keväänä tiimejä valittaessa, miten tiimin aloitus saadaan jokaiselle mieleiseksi.

Päiväkirja alkaa tästä. Jokaisen viikon alussa kerron viikkosuunnitelman ja päivittäiset sekä viikoittaiset raportoinnit suunnitelman toteutuksesta

1. VIIKKO

Viikkosuunnitelma

Tutustumisleikkejä sekä aikuisten jakamia kaveripareja, joista olimme tiimpalaverissa sopineet ottavamme käyttöön. Tunnekasvatusta kirjoja lukien ja keskustellen lasten kanssa. Väri teeman käyttöönotto.

1.PÄIVÄ

Tänään meidän, ryhmän toinen lastenhoitaja oli poissa sekä minun oppissopimusopiskelijani. Ehdimme tiimini opettajan kanssa, pikaisesti puhua miten tekisimme pienryhmän viskareiden kanssa. Minä lähdin 3-4-vuotiaiden kanssa ulos, kun opettaja piti 5-vuotiaille viskarikerhoa. Meillä on ollut syyskuun aiheena tunteet ja olimme aikaisemmillä kerroilla lukeneet viskareiden kanssa Piki kirjaa, jossa käsitellään erilaisia tunteita hyvissä ja ikävissä tapahtumissa lapsen kannalta. Tänään sovimme, että käytämme Lapsen Mieli- pöytäteatteri materiaalia, aiheena oli ulkopuolelle jättäminen.

Ulkona oli kova meno ja meidän, ryhmän kaksi lasta sekä päiväkodin muista ryhmistä useampi lapsi leikkivät yhdessä. Heille tuli useamman kerran riitoja, kun joku lapsista jätettiin aina ulkopuolelle. Olin selvittämässä heidän riitojaan ja puhuimme siitä miltä tuntuu, kun ei pääse leikkiin mukaan.

Jokainen halusi sanoa, miten tilanne oli hänen mielestään mennyt. Kaikki lapset puhuivat englantia, joka helpotti minua ymmärtämään mistä he huusivat toisilleen, muuten kommunikoinne suomeksi. Olen aikoinaan käyttänyt Mini-versoa (sitä käytetään riitojen selvittelyyn, aikuinen on puolueeton ja jakaa lapsille puheenvuorot, joko puhekapulalla tai antamalla puheenvuoron. Toinen kuuntelee, mitä toinen sanoo aikuinen ohjaa lapsia kysymällä, miten he voisivat päästä sellaiseen sopimukseen, ettei riita jatkuisi).

Käytin sitä näissä tilanteissa eli annoin jokaiselle lapselle puheenvuoron ja toiset kuuntelivat. En ole itse käynyt koulutusta tähän Mini-verso, mutta aiemmassa ryhmässä opettajani neuvoi minulle sen peruskäytännön ja totesin todella toimivaksi.

Ranta kuvaa kirjassaan kuinka aikuisen toiminta pitäen oppimisympäristön hallinnassaan luo, lapselle positiivisen sekä turvallisen ilmapiirin ja tukee vuorovaikutuksen kehittymistä ja oppimista (Ranta, 2021, s. 22)

Ahonen kirjassaan käsittelee lasten välisiä riitoja, joita ei aina tarvitse selitellä tarkasti, jos aikuinen ymmärtää taustalla olevan ongelman. Nämä usein ovat itsesäätelytaitoja, joita lapsi ei itse vielä pysty käsittelemään ilman aikuisen tukea. (Ahonen, 2012, s.87)

Olen puhunut vähän sen käyttöönotosta nykyisessä ryhmässäni ja siitä ollaan, oltu kiinnostuneita, mutta ei ole lähtenyt vielä toimimaan. Mietin, jos voisin esihenkilöltä pyytää koulutusta koko henkilökunnalle, mutta en tiedä olisiko kaikki ryhmät kuitenkin kiinnostuneita. Ilta-päivällä, kun luovutin lapsia vanhemmille, kerroin heille riitatilanteista ja miten olimme käsitelleet niitä. Toiset vanhemmat kuuntelivat enemmän kuin toiset, kuitenkin jokainen kuitenkin

kin sanoi puhuvansa kotona lapsensa kanssa. Tämän vuorovaikutuksen saaminen perheiden kanssa on tärkeää, kun sen saa toimimaan auttaa se lasten hyvinvoinnin rakentamisessa. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa todetaan, että lasten kanssa harjoitellaan tunnistamaan, nimeämään tunteita ja ilmaisemaan tunteita, säätämään niitä ja löytämään keinoja, joilla tunteita voi purkaa turvallisesti. Siellä mainitaan myös kiusaamisesta, miten siihen pitää heti puuttua ja kuinka sitä ehkäistään suunnitelmallisesti sekä kehitetään tämän tiimoilta toimintakulttuuria.

2. PÄIVÄ

Meillä oli edelleen lastenhoitaja poissa, mutta saimme saman tutun sijaisen. Se helpotti meidän ryhmämme suunnittelua. Ryhmän opettajalla oli vasukeskustelu (on varhaiskasvatussuunnitelma, joka tehdään jokaiselle lapselle kerran vuodessa vanhempien kanssa ja siinä käydään lasta kiinnostavat asiat ja mitä tavoitteita lapsen kanssa tehdään ja tavoitteisiin palataan toimintakauden keväällä, miten niiden kanssa on edistytty) joten lähdin koko ryhmän kanssa ulos ja sijainen tuli myös.

Päätimme ettemme pidä tänään pienryhmä toimintaa. Meillä oli illalla vanhempainilta, kun vanhemmat toivat lapsiaan, muistuttelin heitä illasta. Toiset ilmoittivat, että ainakin toinen vanhemmista olisi tulossa, toiset eivät taas tienneet pääsisikö heiltä kukaan.

Työpäiväni loppui klo 16 ja pidin taukoa, kunnes vanhempainilta alkoi klo 17. Meillä oli 7/18 vanhempaa mukana. Kerroimme heille meidän, suunnitelmista pienryhmiin ikätason ja taitojen mukaisesti. Puhuimme taas myös perusasioista kuten vaatteiden nimikointi ja oikea vaatevarustus. Meille tuli hyvä keskustelu kiusaamisen ehkäisystä, koska yksi äiti oli huolissaan julkisuudessa olleista kiusaamistapauksista. Kerroimme myös meidän yksikkömme toimintasuunnitelmasta 2023-2024, jossa pyritään varmistamaan, että jokaisella lapselle olisi yksi kaveri.

3. PÄIVÄ

Menin tänään välivuoroon ja meidän, ryhmän opettaja oli poissa aamuvuorosta. Näin esihenkilöni, joka sanoi tilanneensa meille saman tutun sijaisen kuin viime viikolla. Opiskelijani oli myös pois, koska hänellä oli tänään koulupäivä.

Naapuri ryhmän aikuiset olivat ottaneet ryhmäni lapset heille aamupalalle. Päätin, että lähdän pukemaan lapsia ulos aamupalan jälkeen, koska ryhmän erityisen tuen lapset olisivat tulossa klo 9 mennessä ja en tulisi yksin pärjäämään sisällä heidän kanssaan. Ulkona olisi kuitenkin ryhmien aikuisten kesken yhteisvalvonta.

Sijainen tuli ja mietittiin tämän päivän ohjelmaa, kun olisi pienryhmätoimintaa. Todettiin, jos iltavuorolainen ottaisi pienryhmän sisälle, kun hän tulee. Olimme puhuneet viime viikolla, että alkaisimme maalaamaan ja tutustumaan väreihin. Lounaan jälkeen menimme lepohtelulle ja iltavuorolainen otti toisen erityisen tuen lapsen mukaansa. Lapsi oli todella levoton eikä pystynyt rauhoittumaan, joka tarkoittaa sitä, ettei muutkaan lapset nuku, koska kyseinen lapsi piti niin kovaa ääntä.

Laitoimme soimaan tuttuja unilauluja, joista hän yleensä on rauhoittunut, mutta sekään ei auttanut. Vaihdoimme välillä aikuista ja toisella lapsella tuli pissa sänkyyn, jota piti mennä

vaihtamaan. Silloin monella lapsella tuli vessa hätä. Olimme puhuneet vain vähän siitä, kuinka lapset häiriintyvät, kun toiset käyvät vessassa ja se aiheuttaa levottomuutta. Ajattelin, että pitää muistaa tämä asia keskiviikon tiimissä ja ottaa puheeksi, miten voisimme toimia paremmin näissä tilanteissa.

4. Päivä

Minulla oli tänään aamuvuoro ja olimme eilen puhuneet tiimini lastenhoitajan ja sijaisen kanssa, miten teemme tämän päivän. Kun lapset olivat syöneet aamupalan jaoin heitä leikki-pareihin, kuten olimme tiimin kesken puhuneet.

Tarkoituksena oli, että jokainen lapsi leikkisi jonkun muun lapsen kanssa kuin normaalisti. Oli vähän haastavaa jakaa toisille aamupalaa ja katsoa, että valmiit lapset valitsevat leikin leikkitaulusta ja pysyisivät siinä. Onneksi sijainen tuli välivuoroon ja otti kopin leikkijöistä, ja minä pystyin keskittymään aamupalan jakamiseen.

Minulla oli tänään palaveri esihenkilöni kanssa, jonka jälkeen oli vielä Onni keskustelu. Aluksi kävimme läpi opiskeluni ja sitten keskityimme tämän vuoden tavoitteisiin, ja missä minä koen tarvitsevani tukea.

Tänään meitä oli lepohtokella 4 aikuista ja olimme sopineet, kuka menee kenenkin lapsen viereen. Se toimi hienosti ja lapset rauhoittuivat, lapset, joiden vanhemmat toivoivat heidän nukkuvan, saivatkin unen päästä kiinni.

Meillä on sopimus, että aamuvuorolainen käy kokouksissa ja meillä on aina tiistaisin talon palaveri. Oli minun vuoroni olla siellä ja olemme sopineet, että kirjoitamme kaikki tärkeät asiat ylös ja kerromme niistä kaikille, kun meillä on tiimipalaveri. Siellä oli meidän uudesta portfolioistamme sekä pedagogisesta suunnittelusta, miten meidän pitäisi suunnitella toimintaa yksikkö ja kaupunki tavoitteiden mukaisesti ja arvioida säännöllisesti toimintaamme. Tuntui aika paljolta infolta, yritin kuitenkin kirjata kaikki ohjeistukset ja vinkit ylös, jotta voin tiimissä kertoa muille kaiken.

5. Päivä

Tänään meillä oli koko tiimi koossa ja toinen lastenhoitaja kysyi voisiko pitää vielä tämän ja huomisen päivän pienryhmät. Meillä oli aiheena värit, lasten kanssa käytiin läpi päävärit ja mitä värejä tulee, kun sekoitetaan tiettyjä värejä yhteen ja he saivat maalata. Lapset ovat tykänneet tosi paljon tästä toiminnasta. Meillä piti olla tänään tiimipalaveri, mutta talon muiden ryhmien kanssa piti sopia uudet palaveri päivät. Lepohetki oli tänään rauhallinen, olemme löytäneet uuden unisadun, joka on hyvin hidastempoinen ja rauhallinen ja totesimme sen toimivan meillä. Päivä meni ihan hyvin.

VIKKORAPORTTI

Alkuviikosta emme päässeet toimimaan suunnitelman mukaisesti, mutta loppuviikosta tilanne tuntui jo paremmalta ja ainakin suurin osa lapsista pääsi maalaamaan ja tutustumaan väreihin.

Olen käyttänyt työssäni vuosien varrella Mini-versoa ja usein se on osoittautunut tarpeelliseksi, kun selvitellään lasten kanssa riitatilanteita. Tänä syksynä ryhmässämme on useampi suomi toisena kielenä lasta, joten pitäisi keksiä toinen keino käsitellä tilanteita. Meillä on hyvin kirjoja käytössä, kuten Piki, mutta kuvien kanssa pitää olla erityisen tarkkana, jotta kaikki lapset ymmärtäisivät mistä on kyse.

Esimerkkejä sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävästä materiaalista; Mini-verso, Huomaa hyvä!, positiivinen pedagogiikka, Hyve-kasvatus, Kuttu ja Kili, Fun friends, askeleittain. Ryhmät voivat tutustua ja valita mitä materiaalia he haluavat hyödyntää kiusaamisen ehkäisyssä. Meidän päiväkodissamme työntekijöille on tutumpi Mini-verso.

Hyvä kun saimme tutun sijaisen, jonka läsnäolo luo meille mahdollisuuden suunnitella aramme paremmin lasten hyvinvoinnin kannalta.

Kun olimme kaikki tiimin jäsenet paikalla, saimme sovittua yhteisesti, miten sijoitumme le-pohetkellä, jotta lapset saisivat tarvitsemansa levon.

Työyhteisössä olemme sopineet päivät, jolloin ryhmät pitävät tiimi palaverieja ja toisesta ryhmästä on valvomassa muita kasvattajia sillä useimmiten palaverit ovat lepoaikaan.

Hujala ja Turja käsittelevät kehityspsykologiaa huomioiden lasten hyvinvointi ja mitä riskitekijöitä ja suojaavia tekijöitä on lasten arjessa. Lasten sinnikkydestä puhuttaessa, ne lapset, jotka pystyvät käyttämään sitä hyväkseen hankalissakin olosuhteissa usein voivat löytää niistä positiivisia puolia eivätkä havaitse negatiivisia tilanteita ympäristössä. (Hujala ja Turja, 2011, s. 22)

2.VIIKKO

VIIKKOSUUNNITELMA

Väriteemaa jatkamme maalauksilla sekä kuvilla nimeämällä hedelmiä ja kasviksia, disco, lasten ruokailu ja sänkypaikkojen muutosten suunnittelua

1.Päivä

Soitin tänään meidän alueemme uudelle suomi toisena kielenä opettajalle, pystyisikö hän tulla katsomaan yhtä ryhmämme tukea saavaa lasta. Meistä tiimissä tuntuu, ettei meidän tieto/taito riitä tämän lapsen tarpeeseen. Opettaja kysyi, käytämmekö kuvia tai muuta kommunikointiin.

Olemme tiimissä käyttäneet lapselle erityisesti 2 kuvaa: Hyvä ja Ei. Lapsen kotikieli on englanti, mutta heillä oma murre ja emme tiedä kuinka hyvin ymmärtää meidän englantiamme. Olemme kyllä kiinnittäneet huomiota vanhempien puhetyylissä lapselle. He käyttävät lyhyitä ja käskeviä lauseita lapselle.

Mietimme myös mitä muuta voisimme kokeilla lapsen kanssa, jotkut hänen ehdottamat asiat olivat sellaisia, joita emme pysty toteuttamaan ryhmässä. Hän kertoi aikataulustaan, joka on tosi täynnä, että seuraava vapaa aika olisi vasta marras-joulukuun vaihteessa. Huomasimme onneksi, että hän on tulossa ensi viikon keskiviikkona meidän päiväkotimme opettaja palaveriin ja lupasi sen jälkeen iltapäivällä tulla katsomaan lasta ryhmään.

Meille on tulossa ensi kuun puolella välissä vakastartti (siinä käydään läpi ryhmän suomi toisena kielenä lapset, erityisesti ne, jotka menevät ensi vuonna esikouluun sekä tuen tarvitsijat, kenellä on ja heitä, jotka tarvitsevat tukea tai enemmän tukimuotoja).

Meidän tehtävämme on kirjoittaa mitä olemme tehneet kyseisen lapsen kanssa ja miksi asiat eivät ole toimineet niin joulukuussa anotaan uusia tukimuotoja lapsille ja tämän meidän ryhmämme lapselle, jotta hän saisi tarvitsemansa tuen.

Tavoitteena varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa on tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksen mukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä.

Ranta puhuu kirjassaan lapsen osallisuudesta, joka ei aina välttämättä toteudu, jos lapsella on haasteita toiminnassaan, mutta aikuinen voi tarjota mahdollisuuden lapsen tarpeiden, taitojen sekä jaksamisen mukaan päästä osalliseksi ryhmän toimintaan. (Ranta, 2021, s. 113)

2.Päivä

Meillä olisi tänään ollut jumppapäivä, mutta olimme suunnitelleet lapsille discon. Aamupalan jälkeen lähdin ulos lasten kanssa. Toinen lastenhoitaja ja opiskelija menivät sillä väliin puhaltamaan ilmapalloja lapsille.

Kun olin lähdössä ulos tuli samaan aikaan tämä tuen lapsi vanhemman kanssa. Hän tykkää, kun toimitaan aina samalla tavalla ja nyt oli myös menossa sisälle. Sanoin vanhemmalle, että olisimme menossa ulos ja menemme myöhemmin tanssimaan. Vanhempi kertoi tämän lapselleen, joka ei oikein tiennyt mitä tehdä. Sanoin lapselle, että mennään ulos tanssimaan, koska hän tykkää musiikista. Hetken päästä hän lähti iloisena juoksemaan pihalle.

Koska olin sanonut, että tanssitaan, piti minun pitää lupaukseni. Olin tehnyt oman soittolistan lasten discoon ja olimme kysyneet lapsilta heidän toivelaulujaan. Laitoin puhelimesta soimaan BABY SHARK ja tämä lapsi tunnisti laulun ja innostui leikkimään ja tanssimaan muiden lasten kanssa. Disco sujui meillä pääosin hyvin, mutta muutamat lapset pelkäsivät, kun ilmapallot alkoivat poksumaan ja pitivät korvistaan kiinni penkillä istuen. Totesimme tiimin kanssa, ettei ilmapallot olleet hyvä idea ja poistimme ne salista ja kaikki lapset innostuivat tanssimaan.

Tänään meillä oli tiimipalaveri ja me kävimme läpi tiettyjen lasten ruoka sekä sänkypaikkoja, koska heillä ei toiminut ruokailu tai nukkuminen kyseisessä paikassa. Suunnittelimme heille uudet paikat, jotta jokainen lapsi saisi oman ruokarauhan sekä leporauhan. Katsotaan, miten nämä vaihdokset toimivat. Teimme myös kyselyn lapsesta, joka tarvitaan siihen tuen hakemus muutokseen. Siinä käytiin psyykkinen, ja fyysinen oppimisympäristö ja yritimme kirjata kaikki mahdollisimman tarkasti, miten olemme huomioineet lapsen tarpeita arjen ympäristössä. Kuten varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa todetaan, että varhaiskasvatuksen henkilöstön pitää varmistaa lapsille kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö

Kävimme läpi myös nämä englanninkielisten lasten riitoja ja miten otamme yhteisen linjan vanhemmille puhuttaessa ja toimimme samoin myös lasten kanssa selvittäessä riitoja. En muistanut kaikkia asioita, joita olin kirjoittanut talon palaverissa, mutta onneksi esihenkilömme oli sanonut, että tulee mielellään käymään tiimissä läpi näyttäen koneelta, miten kaikki pitäisi tehdä.

VIKKORAPORTTI

Olin sairaana alkuviikon ja muut tiimiläiset olivat, saaneet kahtena päivänä jatkaa lasten kanssa väriteemaa. Olemme miettineet, miten saisimme kaikille tiedon, joka voi tulla iltavuorolaiselle huoltajilta lasta hakiessa tai aamuvuorolle, joka on ottanut lapsen vastaan, jonka jokaisen tiimiläisen olisi hyvä pitää tietää. Siksi päädyimme ratkaisuun tiimi palaverissa ottaa käyttöön viestintää varten oman vihon, jota jokaisella on vastuu lukea tullessaan töihin. Siihen kirjataan asioita, ja lasten tarpeita, jotka pitää muistaa ryhmään liittyen. Pystymme vihon avulla suunnittelemaan paremmin pienryhmien toimintaa ja kuka on vetovastuussa niistä, milloinkin ja missä muut ryhmän lapset sekä aikuiset ovat.

Mikkola ja Nevalainen antavat hyviä näkemyksiä tiedonkulkuun sekä tiedottamiseen ja sopimiseen tiimin kesken, jotka voivat auttaa tiimejä rakentaa parempaa tiimityötä (Mikkola, Nevalainen, 2010, s. 89).

Yhteistyö muiden ammattilaisten kanssa tuo turvaa ja varmuutta tiimin omaan työskentelyyn, kun pystyy saamaan heiltä puhelimitse pikaisesti neuvoja ja konkreettisia tapoja olla haastavammassakin tilanteissa.

Päätimme suunnitella osalle lapsista uusia ruokapaikkoja, koska he eivät pystyneet keskittymään ruokailuun ja antamaan muille ruokailurauhaa, aiheuttaen levottomuutta ryhmässä. Myös sänkypaikkoja vaihdettiin, koska osa lapsista, joiden olisi tarkoitus nukkua häiriintyi toisista lapsista, jotka eivät nukkuneet ja tästä aiheutui myös levottomuutta lepoaikaan. Näillä vaihdoksilla toivomme saavamme rauhallisuutta ryhmään ja jokaisen lapsen tarpeet

huomioitua. Ensi viikon jälkeen olevassa tiimipalaverissa arvioida, olivatko nämä vaihdokset toimivia vai pitääkö niitä vielä muuttaa.

Ranta käsittelee tiimityön tärkeyttä ja on haastatellut opettajia väitöstutkimukseensa. Hän tuo esille, kuinka jokaisen tiimin jäsen tuo omalla persoonallaan vahvuuksia, mutta heidän pitää myös pystyä kommunikoimaan ja tehdä kompromisseja. Jos niihin ei päästä se tekee monesti vaikeammaksi käsitellä asiaa kuin haastavat tilanteet lasten kanssa. Eräs haastateltavista oli todennut; työskentelisin mieluummin toimivan tiimin kanssa ja haasteellisen ryhmän kanssa kuin toisinpäin (Ranta, 2021, s. 32)

Meidän tiimimme kesken on hyvä henkilökemia, mutta jotta saamme toimintamme toimivammaksi, pitää meidän arvioida säännöllisesti suunnitteluamme sekä toimintaamme. Liisa Ahonen käsittelee kirjassaan tiimin toimivuutta, kun siinä on huumoria ja pystyy rentoutumaan ja kokemaan hauskuutta tiimin kanssa, se luo hyvää motivaatiota tiimityöskentelyyn (Ahonen, 2023, s.38)

Liisa Ahonen tuo kirjassaan myös esiin, jokaisen vastuun ryhmän pedagogiikasta, jos vain olemme toimivamme samoin, se ei kuitenkaan tuota tulosta. Eli hyvä henkilökemia ei takaa hyvää varhaiskasvatusta, vaan meidän pitää puhua avoimesti ja kehittää ammatillisesti itseämme. (Ahonen, 2023, s.166)

3. VIIKKO

Viikkosuunnitelma

Retkiä lähiympäristöön pienryhmissä sekä sääntöjen kuuntelua ja opettelua

1. Päivä

Olimme suunnitelleet tälle viikolle pienryhmissä retkiä, jossa harjoitellaan parijonossa kävelyä, ensi viikon suunnitelmana olisi tarkoitus mennä yhtenä päivänä retkelle koko ryhmä. Meidän ryhmässämme aloitti tänään kieliharjoittelija ja hän tarvitsee paljon minun tukeani papereiden kirjoittamisessa ja suomen kielen ymmärtämisessä. Lapset, jotka puhuvat englantia selitin heille, että nyt on tärkeä puhua suomea, koska harjoittelijamme haluaa oppia suomen kieltä. Puhuimme tiimin kanssa, että näin kyseiset lapset oppisivat myös paremmin suomea, kun se on ollut heidän vanhempiansa toive.

Retkellä teimme pienen lenkin päiväkodin ympäri ja menimme puistoon, jossa jatkoimme edellisen viikon värитеemaa. Olimme tiimissä sopineet, että otamme 3 värillistä alustaa (vihreä, keltainen, punainen) ja lapset saivat puistossa etsiä samoja värejä ja tuoda niitä mukana ryhmään. Tänään meillä oli mukana 5 lasta ja 2 aikuista sekä kieliharjoittelija, olimme sopineet, että muut ryhmän lapset jäivät toisen lastenhoitajan kanssa pihalle. Tiimissä sovimme, että käymme läpi retken säännöistä pienryhmissä. Lapset jaksoivat hienosti kuunnella ohjeita ja olivat innokkaina keräämässä puistosta lehtiä. Meillä oli kaikin puolin kiva päivä.

2. Päivä

Tänään meillä oli toinen pienryhmä retki päivä. Olimme sopineet, että ryhmän opettaja sekä toinen lastenhoitaja menisivät tänään retkelle ja minä ja opiskelijani olisimme pihalla toisten lasten kanssa. Leikitimme pihalla lapsia erilaisilla leikeillä kuten piilosta, peiliä ja isompien lasten kanssa polttopalloa. Olemme puhuneet tiimi palaverissa, että ryhmän ainakin isompien

lasten olisi hyvä harjoitella sääntöjä sekä pienempien vuoron odottamista, koska niissä taidoissa kaikki tarvitsevat tukea.

Muista ryhmistä tuli myös lapsia leikkimään ja kaikilla lapsilla oli kivaa olla mukana ja kaikki nauttivat, kun aikuisetkin olivat mukana leikeissä.

3.Päivä

Tänään emme kelin takia päässeet retkelle, mutta olimme tehneet varasuunnitelman, että katsoisimme clevertouch näytöltä lastenohjelma Kaapoa, joka lähtee retkelle, mutta eksyy kun unohti ohjeet, jotka aikuinen antoi. Puhuimme lasten kanssa mitä mietteitä heille tuli retkelle menosta ja mitä ohjeita siellä pitäisi noudattaa. Tänään on myös eläinten päivä ja olimme suunnitelleet, että katsomme Kaapoa, jossa oli eläimiä mukana, sen jälkeen kysyimme lapsilta mitä eläimiä he tiesivät.

Kaikki eivät tienneet nimiä, joten olimme ottaneet kuvia mukaan, jotta jokainen lapsi pääsisi mukaan ainakin näyttämällä eläimen kuvaa. Lapset jaksoivat olla hyvin mukana ja aikuiset olivat jakautuneet lasten kanssa ryhmiin, jossa pystyimme puhumaan heidän kanssaan asioista, joista olivat kiinnostuneita. Näin välttyimme huutamisesta, että jokainen lapsi uskaltaisi ja saisi rauhallisesti kertoa omista asioistaan, tämä sujui tosi hyvin!

Tänään tuli iltapäivällä suomi toisena kielenä opettaja katsomaan lasta, josta olimme huolissamme. Lapsi ymmärtää englantia, koska se on heidän kotikielensä. Suomen kielestä hän ymmärtää vain yksittäisiä sanoja.

Opettaja sanoi, ettemme saisi käyttää enää englantia, koska lapsi ollut jo 3 vuotta varhaiskasvatuksessa. Puhuimme tiiminä opettajalle, että kommunikointi on vaikeaa, jos emme voi käyttää englantia. Kuvia olemme käyttäneet, mutta lapsella haasteita ymmärtää kaikkia kuvia.

Olemme tiimin kanssa oppineet, että käytämme lapsen kanssa pukemis- ja riisumistilanteissa kuvia, esim. Paita, housut. Se on selkeästi auttanut häntä ymmärtämään mitä tarkoitamme. Suomi toisena kielenä opettaja kuitenkin hyväksyi englannin käytön, jos käytämme samalla myös suomen kieltä. Esim. Sit - istu.

4.Päivä

Tänään menimme pienryhmän kanssa retkelle, puhuimme säännöistä kuten ohjeiden kuuntelusta ja miksi se on tärkeää, lapset kertoivat mitä muistivat, kun puhuimme eilen säännöistä, miksi he eivät saa lähteä liian kauaksi meistä, etteivät eksyisi. Olemme ottaneet kuvia kaikista retkistä, jotka lisäämme tiimimme portfolioon, josta vanhemmat saavat linkin, lapset saavat yhdessä aikuisen kanssa päättää mitä kuvia laitamme näkyviin vanhemmille. Kaikilta perheiltä on tarkastettu kuvausluvut ja jokaisella on lupa näkyä tässä, ja lapset kokevatkin sen jännittäväksi ja tärkeäksi, koska pystyvät kotona katsomaan vanhempien kanssa kuvia kotona ja keskustelemaan tekemisistä.

Tiiminä meidän pitää vielä tutustua enemmän tähän uuteen portfolioon, jonka otimme käyttöön kehittämispäivällä. Portfolion käyttöönotto on ehkä meistä kaikista tehty helpompaa, mutta jakaminen vanhemmille tuo meille epävarmuutta, koska portfolio ei ole koskaan valmis. Siihen ajatukseen kannustamme ja tuemme toisiamme, jos joku ei osaa niin kaikki auttavat toisiaan näin sovimme tiimipalaverissa. Koska portfolion ei tarvitse olla valmis vaan tuomme vanhemmille esiin jokaisen kuun tapahtumia ja toimintoja ensi vuoden toukokuuhun asti.

Meillä oli tiimipalaveri ja mietimme, miten suunniteltu viikko oli mennyt ja suunnitelimme ensi viikkoon vielä pari retkeä. Päätimme yhdessä, että keskitymme ensi viikolla enemmän lasten leikkeihin, että aikuinen on mukana, pienempien kanssa voi järjestää esim. Kauppa leikin jatkaminen suomi toisena kielenä lasten kanssa pystyy harjoitella nimeämistä leikin ohella.

5. Päivä

Jumppapäivä on lasten suosikki, kun pääsee jumppasaliin. Olemme huomanneet tiimin kanssa, ettei kannata isoja suunnitelmia tehdä.

Enemmän yhdessä jotain isompaa kuten leikkivarjolla tekeminen erilaisin vaihdoksin ja palloleikein. Kuuntelemme lasten toiveita ja pyrimme toteuttamaan niitä mahdollisuuksien mukaan.

Meidän ryhmässämme on pieniä ja osa heistä on suomi toisena kielenä lapsia, jotka ymmärtävät hyvin vähän suomea. Olemme käyttäneet kuvia heidän kanssaan, mutta he mielellään katsovat toisista mallia ja toimivat esimerkin mukaisesti.

Suunnittelimme tiimipalaverissa, että nämä pienimmät pääsisivät pikkuhuoneeseen syömään aikuisen kanssa.

Meillä on ollut siellä syömässä isompia 4 -5- vuotiaita lapsia, koska he saavat siellä huomiota aikuiselta, yksi tiimin jäsenistä syö aina siellä heidän kanssaan. Nyt olemme huomanneet, että pienemmällä on vaikeuksia keskittyä syömiseen isossa ryhmässä, joten kokeilemme, onnistuisiko paremmin, jos 4 pientä lasta olisikin siellä syömässä.

VIIKKORAPORTTI

Pääsimme suunnitelman mukaisesti lähes kaikkien lasten kanssa käymään retkellä lähiympäristössä ja ne onnistuivatkin pääsääntöisesti hyvin.

Olemme yrittäneet löytää tiimin kanssa toimivia tapoja ryhmän kannalta, totesimme yhdessä, että helpompaa ryhmän kannalta on pysyä yksinkertaisissa ja toistoa vaativissa toiminnoissa. Kun suomi toisena kielenä opettaja kävi katsomassa lasta ja yksi huolenaiheemme oli ruokailussa esiintyvä levottomuus ja tuen tarvitsevan lapsen käytös ruokailuvälineiden kanssa. Opettaja suosittelikin meille, että ottaisimme lapselle vain lusikan käyttöön ruokailussa.

Tiimin kanssa on sovittava, että pysymme tällä linjalla kaikki, jotta saamme ruokailuhetken mieluiseksi kaikille. Tämä kokeilu näytti ainakin nyt toimivan, meidän pitää jatkossa tarkastella miten asia etenee lapsen kanssa.

Olemme miettineet, että ryhmä on välillä liian iso tukea tarvitsevalle lapselle ja hän tarvitsee tilanteita, joissa varmistamme hänelle vähemmän stressaavia hetkiä.

Keltikangas-Järvinen kuvaa kirjassaan, kuinka lasten aggressiivisuus ja levottomuus sekä stressi lisääntyy, kun arki päiväkodissa on kaoottista ja vuorovaikutus lasten ja henkilökunnan välillä on haastavaa. Tästä johtuva levottomuus luo lapsille stressiä päivään. Tiimin johdonmukaisella yhteistoiminnalla ja sille rakennetulla strukturilla on iso vaikutus lasten hyvinvointiin ja päivän sujumiseen (Keltikangas-Järvinen, 2010, s. 88)

Hujala ja Turja kertovat kirjassaan (varhaiskasvatuksen käsikirja, 2011) tiimipalaverin sekä pedagogisen keskustelun tärkeydestä ja niiden säännöllisyydestä, kuinka se on auttanut lapsihavainnointiin ja sen vaikutuksesta omaan työhön (Hujala ja Turja, 2011, s. 56)

Meidän tehtävämme tiimin kanssa on saada ryhmästä toimiva sekä jokaiselle lapselle mahdollisimman hyvä päivä pedagogisella suunnittelulla ja havainnoimalla ryhmän tarpeita.

Ensi viikolle olemme suunnitelleet leikkiä lasten kanssa, koska siinä he tarvitsevat tukea.

Pienryhmissä kotileikkiä ja ruuan laittoa. Meillä on kuvitettu leikki, jotta kaikki lapset pääsevät mukaan.

Olemme kokeilleet erilaisia tapoja sekä käytänteitä ryhmän kanssa. Kaikki ei ole toiminut toivotulla tavalla, mutta onnistumisia olemme myös kokeneet.

4. VIIKKO

Viikkosuunnitelma

Leikin harjoittelua erilaisin teemoin esimerkiksi kotileikki, autoleikki, barbileikkejä aikuisen opastamana ja leikkiarit

1.Päivä

Viikko alkoi viskareiden pienryhmällä ja opettaja oli lasten kanssa järjestämässä leikkiä lasten toiveesta, joka oli kotileikki.

Kuten Mervi Laine on hienosti tuonut asian esiin opinnäytetyössään leikkilaatikosta, joilla järjestetään leikkipäiviä ja aikuiset havainnoivat lasten leikkiä ja vuorovaikutusta. Se voi olla hyvin toimiva tapa tuoda leikkejä ryhmään. (Laine, s.8)

Minä olin sopinut tiimini kanssa olevani tuen tarpeen lapsen kanssa toimintaterapeutin tapaamisessa, joka käy meillä joka viikko. Toimintaterapeutti antoi meille vinkkejä käyttää istuinalustaa, koska lapsen keskivartalo ei ollut tarpeeksi jäntevä pysyäksensä hyvässä istuma-asennossa. Näin mahdollisesti saisimme lapsen levottomuutta lievennettyä ainakin ruokailussa ja kynä tehtävien aikana. Kun lapsella on aistiylherkkyyttä, hän kertoi miten voimme koskettaa/silittää lasta, että hän kokee sen hyväksi, jolloin se rauhoittaa häntä selviytymään haastavistakin tilanteista. Tästä kirjoitan vihkoon tarkemmat tiedot ja näytän vielä tiimille neuvot, sekä kosketuksen voimakkuuden, koska hentoisesta kosketuksesta lapsi ärsyyntyy.

Jaana Remes toteaaakin opinnäytetyössään, kuinka toimiva ja sitoutunut tiimi puhaltaa yhteen, se luo lapsille turvallisen kasvu- ja oppimisympäristön, jota pystyy muokkamaan lasten tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. (Remes, s. 26)

2.Päivä

Olimme tiimissä sopineet leikkipareista, jotka aamuvuoro jakaa aamupalan jälkeen. Olemme saaneet sen toimimaan, koska kaikki lapset eivät ole tulleet vielä siihen aikaan näin he saavat rauhassa rakentaa leikkejä. Tämä on tiimille myös tärkeää löytää toimiva leikkiari sekä havainnoida heidän leikkitapojaan ja leikkitaitojaan.

Olemme tehneet tiimipalaverissa yhteisesti työvuorojen pääsääntöiset tehtävät.

Se on auttanut, koska silloin jokainen tietää oman paikkansa ja helpottaa jokaisen työntekoa. Tänäkin tulimme ulkoa sisälle, niin kaikki meni hyvin jouhevasti, myös lapsille tuo rauhallisuutta, kun jokainen kasvattaja tietää, missä kannattaa olla.

Meillä oli tänään tanssiva karhu ryhmässä käymässä, koska yhdellä ryhmän lapsella oli syntymäpäivä ja hänen vanhempansa oli pyytänyt meiltä lupaa tilata ryhmään tanssittamaan lapsia. Se oli hauska, tosin pienemmät lapset pelkäsivät sitä ja toiset innostuivat. Oli aika erikoinen tilanne, tämä karhu oli kuitenkin ryhmässä vain 15 minuuttia.

3.Päivä

Meillä oli lapsia sairaana, niin saimme pidettyä mukavan leikkihetken ja sovimme tiimin kanssa, että jakauduimme eri huoneisiin ja leikimme oman pienryhmän kanssa.

Oli tosi kivat leikki hetket ja lapset saivat myös enemmän huomiota aikuisilta.

Jokainen meistä havainnoi oman ryhmän lapsia ja kirjoitimme huomioitamme ylös, jotta voimme antaa opettajalle, koska hän pitää vasu ja Hyve4- keskustelut. Meillä on alkanut lasten kesken kova odotus halloween juhlasta. Mietimme tiimin kanssa, pitäisimmekö halloween juhlat ja minkälaiset ne voisivat olla.

4.Päivä

Tänään meillä oli myös vähemmän lapsia ja jatkoimme leikkiteemaa kotileikissä sekä saimme toisesta ryhmästä junaradan käyttöömmä ja sitä rakennettiin ja leikittiin pienryhmässä. Meillä oli koko talossa myös henkilökuntaa poissa, niin meidän piti olla enemmän ulkona, koska työyhteisössämme on sovittu yhteisvalvonta ulkoilun aikana, kun henkilökuntaa puuttuu. Sijaisia saimme, mutta tuli kommunikaatiokatkos ja aikuiset sekä lapset eivät sisälle tullessaan oikein tienneet, miten pitäisi toimia. Tästä oppineena, pitää muistaa sanoa jokaiselle aikuiselle tiimissä muutoksista, koska eiväthän sijaiset tiedä meidän toimintaamme.

Saimme painopeiton ryhmään ja kokeilimme sitä lapselle, joka mahdollisesti voisi hyötyä siitä. Peitto taisi olla liian kuuma kyseiselle lapselle, koska alun jälkeen se selkeästi ahdisti häntä, joten otimme pois sen. Meillä oli uusi lapsi tutustumassa koko päivän tänään ryhmämme. Oli kiva, kun pystyimme näin toimimaan ja pystyimme tutustumaan lapseen, joka helpottaa toivottavasti häntä, kun hän aloittaa meille kokonaan.

5.Päivä

Jumppapäivä, lapsia oli vähemmän taas tänään, joten päätimme mennä kaikki yhdessä saliin. Meillä on salissa leikkivarjo ja otimme sen käyttöön, lapset pitivät kovasti tästä yksinkertaisesta leikistä ja saivat huomioida toisiansa.

Heilutimme kaikki varjoa reunoista ja aikuisten valitsemat 2 lasta sai varjon alta vaihtaa paikkaa tai mennä sen alle. Tämä luo myös lasten välille hyvää kaveruutta, koska jakavat kivan leikki hetken.

Minä menin lepohetkellä valvomaan toista ryhmää, kun heillä oli tiimipalaveri. Yksi ryhmäni lapsista oli sairastunut kesken päivän ja kollegani soitti lapsen vanhemmalle, että pitäisi tulla hakemaan.

Vanhempi ei ollut tyytyväinen meidän toimintaamme, koska lapsella ei ollut kuumetta. Tämä on usein vanhempien oletus, että vain kuumeen takia jäisi kotihoitoon. Vanhemman kanssa keskusteltiin ja ymmärsi myös meidän kantamme.

VIKKORAPORTTI

Meillä oli vähemmän lapsia tällä viikolla sairastelun takia, joten pystyimme jakamaan lapsia vielä pienempiin ryhmiin ja leikkiä mallina heidän kanssaan.

Olemme löytäneet ajoittain tiimin kesken hyvän toiminnan, ja olemme oppineet toisistamme, miten toimimme siirtymä tilanteissa ja kiinnitämme huomiota lasten tapoihin toimia, koska meissä kaikissa kasvattajissa on kykyä ennakoida, missä kannattaisi olla ryhmän ja siirtymisten aikana.

Siirtymätilanteita voimme käyttää niitä opetustilanteina, jos ei ole montaa lasta samanaikaisesti, niin lapset pystyvät kuuntelemaan paremmin. Esimerkiksi vaatteiden nimeäminen suomi toisena kielenä lasten kanssa pukemisessa ja riisumisessa, omien vaatteiden huolehtiminen omille paikoilleen, keskustelut lasten kanssa, koska heillä on usein paljon aiheita kysymyksiin, kun aikuinen on heidän kanssaan.

Samuli Ranta puhuu opettajan suhteesta lapseen, ja jokainen varhaiskasvatuksen työntekijän pitäisi pystyä kohtaamaan lapsen sensitiivisesti, joka luo aikuisen ja lapsen välisen suhteen positiiviseksi ja sitä kautta kehittää lapsen oppimista. Tämä myös antaa lapselle mallin, miten

toimia vuorovaikutussuhteissa muiden lasten kanssa ja varmasti parhaimmillaan näkyy myös kotona. (Ranta, 2021, s. 55)

Tällä pystymme luomaan lapsille tilanteita, joissa heillä on helpompaa toimia ja antaa toisten lasten mallintaa muille. Kommunikaatio ei toteutunut sijaisten kanssa, koska minun olisi pitänyt selkeämmin kertoa siirtymistä sekä päivän tapahtumista jokaiselle erikseen.

Lasten kanssa ohjatut leikit onnistuivat pääsääntöisesti hyvin. Lapset saivat onnistumisen kokemuksia kavereiden kanssa ja halusivat jatkaa leikkiä ja olemme miettineet pitkäkestoisen leikin mahdollisuutta jättää tietyissä paikka odottamaan uudestaan leikkijöitä joko myöhemmin tai seuraavana päivänä.

Sovimme tiimin kanssa, että tartumme tähän Halloween teemaan ja ensi viikolla haastattemme lapsia pienryhmissä, mitä toimintaa he toivoisivat.

Terapeutilta saatavat vinkit ovat hyviä, yritämme saada niitä ainakin pienryhmä toimintoihin. Toki välillä on haasteellista ottaa kaikkea annettua huomioon, koska monella lapsella on omat tarpeensa ja terapeutit kertovat tukitoimista meille toivoen, että käyttäisimme niitä lapsen kanssa.

Liisa Ahonen käsittelee kirjassaan tiimityön tärkeyttä, miten siinä toteutetaan sekä visioidaan tiimin yhteistyö ja sen toimivuus ryhmän kannalta. (Ahonen, 2023, s. 31)

5. VIIKKO

Viikkosuunnitelma

Syysloma viikko, joten emme tee suurempia muutoksia, koska lapsia ja henkilökuntaa lomalla

1. Päivä

Tällä viikolla on syysloma ja tänään toisen ryhmän opettajan kanssa olimme ryhmässäni, koska meillä oli enemmän lapsia paikalla kuin heillä.

Olin suunnitellut lukevani ainakin osalle lapsista ja olin sopinut oppisopimusopiskelijani kanssa, että hän olisi enemmän tehostetun tuen lapsen kanssa (heitä oli vain yksi paikalla) samassa tilassa minun kanssani, koska opiskelijalle oli tulossa näyttöviikko koskien tukea tarvitsevien lasten kanssa toimimisessa.

Sovin aamulla opettajan kanssa, ettei pidetä kiirettä ulos, kun lapsia oli tullut niin vähän. Valitsin kaksi kirjaa ja kysyin lapsilta, kuka haluaisi tulla kuuntelemaan kirjaa ja neljä lasta innostui ja menimme toiseen huoneeseen. Opettaja oli suunnitellut askartelua halukkaille toisessa huoneessa ja valmistellut sitä varten tietyt pöydät.

Minulla oli ne kaksi kirjaa ja kysyin lapsilta kumpaa, he haluaisivat mieluummin kuunnella ja he valitsivat eläinaiheisen kirjan. Opiskelija oli erityisen tuen lapsen kanssa samassa tilassa ja hän tykkää ottaa mallia toisista lapsista, joten hän tuli myös lasten viereen istumaa katsomaan mitä tapahtuu.

Tykkään eläytyä, kun luen kirjaa ja muutin ääntäni aina eri eläimen kohdalla ja lapset olivat innoissaan ja keskittyivät tosi hyvin. Erityisen tuen lapsi ei pitkään jaksanut kuunnella, koska hän ei ymmärrä suomea, jolloin on vaikea keskittyä kuuntelemaan. Opiskelija touhusi leikkijä, jota lapsi leikki ja yritti sitouttaa hänet yhteen leikkiin vähän pidemmäksi aikaa.

Kun olin lukenut kirjan lapset toivoivat, että lukisin vielä toisen kirjan. Kysyin opiskelijalta haluaisiko hän tulla välillä lukemaan, ja minä voim leikkiä lapsen kanssa, tämä sopi kaikille.

Päivä meni hyvin ja kaikki saivat tarvitsemaansa huomiota.

2.Päivä

Olimme eilen sopineet, että menemme ryhmän kanssa lammelle retkelle, joka oli aika lähellä päiväkotia.

Opettaja pyysi minua jakamaan lapset pareihin, koska suurin osa lapsista oli minun ryhmästäni ja tunsin heidät paremmin.

Minä olin tuen lapsen kanssa, joka ei kuvien avulla ihan ymmärtänyt mitä on tapahtumassa. Vaikka oli kehoitettu, että käyttäisimme lapsen kanssa vain vähän englantia, yritin selittää retkelle menoa lapselle hyvin yksinkertaisesti englanniksi, en ole varma ymmärsinkö hän minua, mutta toisten lasten iloisuus tarttui häneen myös.

Laitoimme kaikille liivit ja lapset jaettiin pareihin, ja he kävelivät pitäen kiinni retkiköysien kahvoista molemmilta puolilta. Minä otin tuen lapsen käteeni ja lähdimme kävelemään, kun hän tajusi, että lähdemme pois päiväkodin pihalta, hän innostui kovasti. Opettaja johti meidät lammelle ja tutkimme luontoa, ja lapset kyselivät paljon luonnosta ja pysähdyimme istumaan penkille, koska olimme yllätyksenä ottaneet lapsille keksejä mukaan.

Opiskelija ja opettaja olivat ryhmämme kanssa, ja minä olin erityisen tuen lapsen kanssa. Hän ei malttanut millään istua paikalleen vaan halusi mennä katsomaan lampea, jossa oli lintuja sekä paljon lapsen silmin mielenkiintoista.

Puhuin hänelle vedestä ja linnuista yksittäisin sanoin ja hän puhui omaa kieltään ja oli hyvin kiinnostunut ympäristöstään. Kiersin hänen kanssaan lampea ja kun muut olivat lähdessä takaisin päiväkodille näytin lapselle kuvaa, että menisimme syömään ja hän huomasi, että muut lapset kerääntyivät yhteen, hän lähti mukaan.

Retkipäivä oli oikein mukava ja yhteistyö sujui aikuisten kesken myös hyvin.

3.Päivä

Olin sopinut opiskelijani kanssa, että hän saisi ottaa vetovastuun musiikkihetkestä. Olimme etukäteen sopineet hänen kanssaan lauluista sekä eri soittimien mukaan ottamisesta. Selitimme lapsille, että jokainen saa kokeilla kaikkia soittimia vaihdellaan vain laulujen välissä toisten kanssa. Olimme sopineet opettajan kanssa, että hän olisi tänään enemmän tuen lapsen kanssa. Meillä oli lauluina: tuiki tuiki tähtönen, kolme varista, pikkuiset kultakalat ja soittimina oli rytmimuna, marakassi, kapulat sekä triangeli.

Lapset eivät heti malttaneet kuunnella ohjeita ja kaikki soittivat omia soittimiaan aika voimakkaasti, johon erityisen tuen lapsi reagoi, koska kova meteli sai hänet hyvin levottomaksi. Kun lapset saivat, selkeät ohjeet soittamiseen tietyissä kohtaa laulua tilanne rauhoittui. Minä soitin rytmimunaa kahden lapsen kanssa ja erityisen tuen lapsi halusi osallistua minun vieressäni siihen myös.

Hän osasi ottaa hienosti mallia toisista lapsista, koska he soittivat ja hän sai myös hyvän mielen siitä, että oli mukana soittamassa heidän kanssaan.

Huomioiden sen, ettei tuen lapsi halunnut olla opettajan kanssa, koska hän ei ollut niin tuttu lapselle saimme toimintahetkestä kuitenkin kaikille mukavan.

4.Päivä

Lapset olivat toivoneet pitkään halloween askartelua, ja opiskelija oli jo eilen ottanut erilaisia materiaaleja valmiiksi lapsille. Meillä oli heille ohjattua askartelua, jossa leikattiin kurpitsa sekä hämähäkin askartelua erilaisilla materiaaleilla, teimme yhteen pöytään mahdolliseksi, että lapset saivat itse suunnitella mitä halusivat askarrella.

Meillä oli kolme pöytää valmiina ja olimme jakaneet myös aikuiset niihin, opiskelija halusi olla leikkaamassa kurpitsia, koska hänen opiskelussaan oli meneillään havainnointi ja hän halusi havainnoida lasten saksien käyttöä. Sovimme, että hän tekee itselleen samalla muistiinpanoja, jotta voimme ensi viikolla, kun oma tiimimme on koossa käydä palaverissa läpi nämä taidot ja tiedämme kenen kanssa kannattaa enemmän harjoitella saksien käyttöä.

Minä olin vapaan askartelun pöydässä ja tuen lapsi oli myös minun kanssani. Hän tykkäsi väritä ja kovasti hän olisi myös halunnut leikata, joten autoin häntä, koska hän ei aina muistanut katsoa mitä leikkasi. Hän piti myös liimaamisesta ja autoin häntä silkkipaperin kanssa, jota hän voisi pyörittää sormilla, kun siinä olisi hyvää harjoitusta hienomotoriikan kanssa. Iltapäivällä kerroin askartelusta tuen lapsen vanhemmalle, joka sanoi lapsen innostuneen värittämisestä kotona ja sitä jaksoi välillä jopa tunnin kerrallaan.

5.Päivä

Meillä olisi ollut tänään jumppapäivä, mutta päätimme viedä lapset saliin tutustumaan erilaisiin välineisiin, koska meitä oli niin vähän. Harjoittelimme eri kokoisilla palloilla heittämistä ja kiinnittämistä sekä sähkömailoilla pallon lyömistä maaliin. Lapset pääsivät trampoliinille hyppimään ja kiipeämään verkoille. Erityisen tuen lapsi olisi ollut halukas kokeilemaan kaikkea, mutta kuitenkin hän eniten nautti trampoliinilla hyppimisestä pitäen aikuisen kädestä kiinni.

Harjoittelimme lasten kanssa vuorottelua, koska moni olisi halunnut olla trampoliinilla samaan aikaan. Lopuksi pyysimme lapsia lepäämään lattialle ja laitoimme rauhallista musiikkia, kaikki kolme aikuista toivat rentoutusta lapsille, yksi piikkipallolla ja kaksi huiveilla, joita heiluttelimme niin että kangas vähän kosketti lapsia kasvoista tai muualta kehosta. Tästä salipäivästä tuntui ainakin jäävän kaikille hyvä mieli.

VIIKKORAPORTTI

Emme olleet suunnitelleet opettajan kanssa toimintaa tälle viikolle, kun on syysloma viikko ja tilanteet elää koko ajan, koska lapsia sekä henkilökuntaa oli vähemmän paikalla.

Siitä huolimatta onnistuimme monena päivänä ja huomasimme, kuinka tuen lasta helpotti, kun oli vähemmän lapsia paikalla ja hän sai tarvitsemaansa huomioita. Toki opettaja oli lapselle vähemmän tuttu ja oireili välillä hetkillä, kun minä ja opiskelija olimme muiden lasten kanssa, koska hän on ollut päivittäin meidän kanssaan, joten olemme tuttuja hänelle.

Kun oli hiljaisempaa, se mahdollisti myös suunnitella oman ryhmän toimintatuokiota sekä tulostaa lisää kuvia, joita voimme käyttää eri tilanteissa lasten kanssa.

Mutta työskentely opettajan kanssa oli mieluisaa, koska tunnen hänet pitkältä ajalta, vaikka emme olekaan koskaan olleet samassa ryhmässä. Olemme keskustelleet usein arvoista ja peiraatteista ja meillä on, monesta asiasta samanlaisia ajatuksia.

Liisa Ahonen kirjoittaa kirjassaan tunnekasvatuksesta, jotka kuitenkin jäävät pieniin tuokioihin ja ne eivät ole riittäviä erityisesti lapsilla, joilla on suurempi tarve tunnetaitojen käsittelyyn. (Ahonen, haastavat kasvatustilanteet- lämpimän vuorovaikutuksen käsikirja, 2017, s. 219)

Tällä viikolla, kun oli vähemmän lapsia, se helpotti monia ja pystyi käymään lasten kanssa asioita, joista he ovat kiinnostuneita, sekä huomioimaan enemmän tunnekasvatusta.

6.VIIKKO

Viikkosuunnitelma

Laulua pienryhmissä tutuilla lauluilla. Tunteiden käsittelyä kuvin ja keskustellen pienryhmissä

1.Päivä

Olemme käyneet läpi opettajan tekemiä vasuja ja monissa niissä nousee tavoitteeksi esiin kaveritaidot. Lapset tarvitsevat tukea kaverisuhteissa ja me päätimme ottaa pienryhmiin toiminnaksi tunnetaidot, ja sitä kautta myös ottaa kaveritaitoja mukaan.

Meillä on käytössä nallen tunnekuvia, jossa on erilaisia tilanteita esimerkiksi; yksin, haluaa, toinen huutaa tai lyö, silittää ja paljon muita. Tänään minulla oli 5-vuotiaiden pienryhmän veto ja aloitimme yhteisellä tutulla laululla. Annoin lapsille tunnetaulun, jossa on 4 kuvaa: iloinen, väsynyt, vihainen, surullinen ja jokainen lapsi saa näyttää miltä on tuntunut aamulla, kun on tullut päiväkotiin ja halutessaan voi myös kertoa miksi tuntee niin. Minä aloitin ja lapset uskalsivat sen jälkeen kertoa tunteistaan, monet halusivat lisäksi kertoa mitä viikonlopun aikana oli tapahtunut ja kävimme niitä yhdessä läpi.

Kerroin lapsille, että näytän heille kuvia ja he saivat kertoa, mitä siinä heidän mielestään tapahtuu. Kuvassa, jossa toinen huutaa toiselle sanoi lapsi, että toinen pelkää, kun se huutaa niin kovaa. Puhuimme miltä tuntuu, jos toinen huutaa niin, että pelottaa ja lapset kertoivat omia kokemuksiaan, kun joku oli huutanut heille ja monia oli alkanut itkettämään.

Puhuimme mitä pitäisi tehdä, jos pelottaa ja lapset sanoivatkin, että pitää kertoa aikuiselle, joka auttaa. Puhuimme myös, jos näkee, että toiselle huudetaan mitä voisi tehdä ja moni oli halukas auttamaan sitä peloissaan olevaa kaveria. Mietimme yhdessä olisiko hyvä mennä siihen väliin vai pitäisikö hakea mieluummin aikuinen selvittämään asiaa. Meillä tuli hyvät keskustelut ja iltapäivällä kerroin vanhempien hakiessa, mitä olimme käsitelleet ja kotona voi puhua myös, jos lapset innostuvat.

2.Päivä

Meidän lepo hetkemme on mennyt haasteelliseksi, kun yksi tuen lapsi ei pysty rauhoittumaan siellä ja muutamat lapset tarvitsevat aikuisen rauhoittumaan. Päätimme kokeilla siirtää tuen lapsen meidän ryhmämme pikkuhuoneeseen, jossa saa aikuisen kanssa tarvittavan rauhan ja näin mahdollisesti myös lapset, joiden pitäisi nukkua.

Alueen suomi toisena kielenä opettaja kävi katsomassa aikaisemmin tuen lasta, ja hän oli antanut meille vinkkejä vuorovaikutustilanteisiin lasten kanssa, kuten vuoron harjoittelua esimerkiksi leluista leikkiessä aikuisen ohjauksella. Tätä olemme päivittäin harjoitelleet ja tämä on ollut hyväksi myös muille lapsille, koska tavaroiden jakaminen ei ole aina helppoa.

Tänään oli ollut pienryhmä toiminnassa 3- vuotiaiden vuoro ja heidän kanssaan oli myös laulettu tuttu laulu ja katsottu kuvia, mutta heidän keskittymisensä oli ollut haasteellista ja sovimmekin, että käytämme vain kerrallaan heidän kanssaan kahta tunnekorttia.

3.Päivä

Meidän ryhmässämme on lapsi, joka pelkää kovasti oksentamista ja verta, kun lepo hetkellä yksi lapsi alkoi oksentamaan sängyssä ja tämä sai pelkäävän lapsen järkyttymään kovasti ja hän alkoi itkemään ja sanoi haluavansa kotiin.

Aikuinen oli hänen vierellään rauhoittamassa häntä ja hän vähän tasaantui, mutta välipalalla hän ei maistanut eikä juonutkaan mitään ja oli järkyttynyt oloinen ja muutama kyynel valui poskelle. Otin hänet kanssani eteiseen, jossa saimme rauhassa puhua ja hän kysyi, miksi ok-

sennusta tulee, koska se on kauheaa. Kerroin hänelle hänen ikätasonsa mukaisesti, miten ihmisen anatomia toimii ja hän kuunteli tarkasti.

Myöhemmin kuulin hänen käyneen kysyvän muilta tiimin aikuisilta saman kysymyksen ja kaikki olivat istuneet hänen kanssaan ja puhuneet hänen kanssaan asiasta. Kerroin vanhemman ha-
kiessa, mitä oli tapahtunut ja vanhempi sanoi, että lapsi on hyvin herkkä ja kiitti meitä, että olimme käyneet asiaa läpi lapsen kanssa ja hän tarvittaessa jatkaisi kotona.

4.Päivä

Tänään emme pitäneet pienryhmää, mutta meillä oli lauluhetki koko ryhmän kanssa ennen ruokailua. Lapset saivat toivoa laulua ja yksi lapsi kysyi, saisiko esittää itse sen muille. Monet lapset innostuivat ja tulivat laulamaan ja esiintymään muiden eteen, toiset halusivat laulun puhelimesta ja lauloivat sen mukana.

Kaikki olivat toisiaan kohtaan hyvin kannustavia ja taputtivat esityksen jälkeen, tämä oli tosi hienoa huomata, kuinka lapset olivat hyvin mukana ja annoimmekin kaikille hyvää palautetta siitä.

Edellisen päivän lapsi, joka pelkäsi oksentamista, oli ruuan jakamisen aikana taas järkyt-
yneen oloinen ja hän sanoi, ettei halua syödä mitään, vaikka normaalisti hän oli hyvä syömään. Mietimme voisiko johtua samasta istumapaikasta, että on muistissa eilisen järkytys. Ajatte-
limme kokeilla toista paikkaa hänelle, jossa hän saisi istua kahdestaan toisen lapsen kanssa.

Lapsi ihmetteli, miksi hänen paikkansa vaihdetaan ja perustelimme rauhallisella paikalla ja kivalla kaverilla pöydässä. Hän hyväksyi vastauksen ja rupesi syömään hyvillä mielin. Meille tiimin aikuisille tuli hyvä tunne, että saimme lapselle rauhallisen mielen ja hän unohti ainakin tänään oman pelkonsa.

5.Päivä

Vakastartissa oli haettu meidän ryhmämme erityisen tuen lapselle integroitua ryhmää tai avustajaa, koska hän tarvitsee aikuisen tukea kaikissa toiminnoissaan. Olimme olleet aamulla vähän aikaan ulkona ja tulimme pitämään jumppaa, olimme sopineet, että minä otan tuen lapsen vastaan, kun he tulevat sisälle ja lähden hänen kanssaan etukäteen saliin.

Meillä oli jo valmiiksi clevertouch näyttö salissa, koska meillä oli luvassa tanssin opetusta. Laitoin lapselle zombisumban, jossa lapset tanssivat ja tanssin hänen kanssaan ja hän osasi seurata hienosti helppoja liikkeitä ja tykkäsi kovasti hyppimis- kohdista.

Kun muut lapset tulivat laitoin pidemmän version tanssista, koska siinä aikuinen näytti ensin hidastettuna, miten liikkeet tehdään ja sen jälkeen tanssittuna. Lapset seurasivat aikuisen ohjeita tosi hienosti ja vaikka välillä putosi askeleista siinä pääsi aina mukaan.

Tuen lapsi hermostui minulle aina, kun ohjeet tuli hidastettuina, ja heittäytyi maahan näyttääkseen minulle harmistumisensa, mutta kun tuli tanssi kohta hän lähti heti iloisena hyppi-
mään toisten kanssa. Opettelimme myös muita tansseja, joista löytyy oikein hyvää materiaa-
lia: YOUTUBE-tanssii lasten kanssa- Mikaela Tavio

VIKKORAPORTTI

Meillä oli hyvä pienryhmä tilanne alkuviikosta, kun puhuimme tunteista viisivuotiaiden kanssa ja he uskalsivat puhua, mikä tuntuu pelottavalta ja mietimme mitä voisi tehdä silloin kun pelottaa.

Minusta olemme päässeet hyvin siihen tilanteeseen, että joku meistä ottaa vastuun tuen lapsesta ja ennakoi hänen kanssaan tulevaa toimintaa, kun opettaja, lastenhoitaja ja minä sekä opiskelija ottavat ryhmän muut lapset pienryhmiin tai siirtymätilanteisiin. Haasteita toki on, koska pyrimme löytämään keinoja, jotka auttaisivat häntä selviytymään arkitilanteista ja se myös auttaa muita lapsia toimimaan siirtymätilanteissa, kun on rauhallisempia hetkiä.

Erityisesti meille tuli hyvä mieli tuosta lauluhetkestä, kun kaikki kannustivat toisiansa, olemme tiimin aikuisten kesken näyttäneet mallia, miten puhua toiselle tai milloin voi auttaa toista.

Toki meillä on vielä kiusaamista, johon puutumme heti, kun näemme tai kuulemme, mutta lauluhetkellä ei tullut yhtään naureskelua toisten laulusta tai esiintymisestä vaan kaikki olivat innokkaina kannustamaan toisia.

Tästä annoimme hyvää palautetta lapsille sekä vanhemmille, jotta he huomasivat lasten kehityksen ryhmätoiminnoissa.

Tuen lapsella on ollut haasteita, kun lähes kaikki lapset ovat olleet paikalla ja äänentaso sen mukana noussut. Tämän viikon kokeiluna, kun siirsimme tuen lapsen pikkuhuoneeseen aikuisen kanssa, on toiminut. Myös lepohuoneessa olemme päässeet kuuntelemaan satuja, joka auttaa pienempiä lapsia nukahtamaan, joiden vanhemmat toivoivat, että he nukkuisivat.

Olemme jakaneet päivittäin vuoroja pikkuhuoneessa, että tuen lapsi tottuisi meihin kaikkiin, eikä leimaantuisi vain yhteen aikuiseen. Näin voimme helpottaa hänen päivänsä, jos yksi aikuinen, kenen kanssa hän vain on olisi poissa ja näin hän tottuu olemaan meidän kaikkien kanssa.

7.VIIKKO

Viikkosuunnitelma

Opiskelijan näyttöviikko ja olen tutustunut kriteereihin jo aikaisemmin. Isänpäivä askartelua pienryhmissä. Pihatalkoot on suunniteltu tälle viikolle työyhteisön kanssa. Halloween disco

1.Päivä

Olimme sopineet tänään pienryhmätoiminnaksi isänpäivä askartelua viskareiden kanssa. Muut tiimin aikuiset lähtivät toisten lasten kanssa ulos, ja minun kanssani jäi sisälle neljä lasta.

Olimme edellisessä tiimipalaverissa sopineet kuulamaalauksesta, josta lapset maalavat taulun ja he saivat päättää värit sekä sydän tai tähtikuvion piparimuotilla tauluun.

Olemme ilmoittaneet kaksi kuukautta aikaisemmin, milloin ja monelta on kenenkin lapsen pienryhmä toiminta ja se alkaa päivittäin klo 9.15. Joskus vanhemmat unohtavat nämä asiat ja tuovat lapset 10 jälkeen, mutta olemme tiimissä sopineet, jos joku tuodaan siihen aikaan niin he eivät osallistu sen päivän toimintaan.

Ulkona oleva tiimin aikuinen ottaa lapset vastaan ja antaa sisällä oleville pienryhmäläisille rauhan toimintaan ilman keskeytyksiä, jolloin lapset eivät häiriinny tekemisessään. Tämä toimii hyvin meidän tiimimme kesken, mutta vanhemmat eivät aina ymmärrä, että meillä on myös aikataulu, joten he välillä kyseenalaistavat meidän päätöksiämme. Kun keskustelemme ja kerromme tilanteen yleensä he ymmärtävät miksi, toimimme niin.

2.Päivä

Meillä oli jo viime viikolla sovittu työyhteisön kanssa tälle päivälle koko talon pihatalkoot tapahtuma, jonka jälkeen grillaisimme lapsille makkaraa. Keli oli huono, joten teimme aamulla päätöksen jäädä sisälle ja katsoimme elokuvan sekä söisimme makkarat samalla, koska makkarat paistettiin keittiössä.

Ryhmän opettaja oli kirjaamassa vasuja ja minä sekä toinen lastenhoitaja sovimme hoitamamme elokuva hetken. Lapset jaksoivat yllättävän hyvin ja makkaratkin syötiin kuin olisimme olleet elokuvateatterissa ja he nauttivat tästä.

Tuen lapsi ei jaksanut keskittyä elokuvaan, joten opiskelija meni lapsen kanssa leikkihuoneeseen, jotta hän saisi oman rauhoittumishetken.

Lapsi kiinnostui hoitamaan nukkea ja sai yhdeltä aikuiselta täyden huomion leikkiin, josta tulikin kohtalaisen pitkäkestoinen vuorovaikutusleikki. Iltapäivän olimme myös sisällä ja useampi lapsi oli jo edellisinä päivinä pyytäneet värityskuvia, ja tulostin erilaisia myös tuen lapselle, koska hänen vanhempansa oli sanonut, että on kotona kiinnostunut niistä ja jaksaa välillä pidempiäkin aikoja keskittyä värittämiseen. Tuen lapsi tykkäsi kovasti värittämisestä, kun istui samassa pöydässä toisten lasten ja aikuisen kanssa ja lauleskelivat keskenään.

Moni lapsi halusi osallistua värittämiseen, kun aikuiset olivat heidän kanssaan värittämässä ja ryhmässämme oli rauhallinen tunnelma, joka antoi mahdollisuuden keskustella lapsia askarttavista asioista, näin saimme myös rakennettua ryhmämme yhteishenkeä.

3.Päivä

Meillä aloitti tänään uusi lapsi ja olimme saaneet siirtopalaverissa tiedon mahdollisista arjen haasteista ja hänelle olikin avattu edellisessä päiväkodissa tukitoimet. Meille kerrottiin, että ennakoiti lapsen kanssa on tärkeää ja hän tarvitsee myös rauhallisia hetkiä päivässä, ettei ylikuormittuisi.

Olimme etukäteen sopineet tiimissä, että kyseinen lapsi söisi lounaan pikkuhuoneessa aikuisen ja toisen lapsen kanssa. Ehkä me aikuiset tiedostamatta vähän jännitimme ja ennakoimme kaikkia tilanteita lapselle ajoissa.

Ryhmän opiskelijalla on näyttöviikko tämän viikon ajan, jossa on aiheena tuen tarpeiset lapset, ja hän on myös ollut pääsääntöisesti ryhmämme tuetun lapsen kanssa. Hän on kertonut meille huomioita, mitkä asiat toimivat lapsen kanssa tai mikä ei taas ole toiminut. Kuten ruokailuhetkillä lapsi ei pysty rauhoittumaan vaan hakee kontaktia muista ihmisistä erilaisilla toiminnoilla, jotka usein häiritsevät toisia lapsia.

Opiskelija kysyi meiltä olisiko mahdollista, jos lapsi söisi lounaan eteisessä aikuisen kanssa, kun siellä on pöytä ja tuolit. Päätimme kokeilla huomenna, koska se voisi auttaa monia muita rauhalliseen ruokailuhetkeen, eivätkä lähtisi mukaan levottomuuteen. Toki meitä on tällä hetkellä neljä aikuista niin tämä jakaminen onnistuu eri huoneisiin, joten voimme hyödyntää sitä toiminnassamme.

4.Päivä

Tänään meillä oli sovittu työyhteisön kanssa yhteisvalvonta ulkona, kun ryhmämme opettaja puuttui ja toisessa ryhmässä oli vasukeskustelu ja uusilla työntekijöillä oli perehdytys esihenkilön kanssa ja minä olin sopinut näyttäväni päiväkotia, kun ryhmämme uusi lapsi oli tulossa tutustumaan päiväkotiin, hän aloittaa myöhemmin syksyllä.

Emme saaneet sijaista niin esihenkilömme tarjoutui auttamaan siirtymätilanteissa, esihenkilömme on kannustava ja välittävä siksi on helppo puhua hänen kanssaan tai pyytää apua monessakin asiassa. Ruokailu ja siirtymätilanteet sujuivat hyvin ja saimme apua lepohuoneeseen toisesta ryhmästä ja me tiimin jäsenet saimme rauhassa toimia lasten kanssa ilman kiireen tuntua.

Ahonen kirjoittaa kirjassaan hyvän esihenkilön ominaisuuksista ja mitä se vaatii häneltä. Vaikka työpaikka olisi toimiva moniammatillinen yhteistyö, he tarvitsevat kuitenkin johtajaa, joka on valmiina kuuntelemaan, sekä on pelkäämätön ryhtymään tarvittaviin toimiin. Mutta myös sensitiivinen ja reilu kaikkia työntekijöitään kohtaan. (Ahonen, 2023, s. 231)

5. Päivä

Meillä oli tänään halloween disco, jota lapset olivat odottaneet pitkään ja kaikilla olin jokin asu, kun menimme saliin tanssimaan. Yllättäen tuli palohälytys ja turvallisuusohjeiden mukaisesti poistuimme pihalle meidän kokoontumispaikallemme lähimmästä ovesta.

Emme silloin vielä tieneet, mistä hälytys oli tullut ja odotimme ulkona lisätietoja. Lapsilla tuli kylmä, koska kaikki olimme vain sisävaatteissa ulkona, mutta puhuimme lasten kanssa ja yritimme jumpata heidän kanssaan, jotta pysyisimme lämpimänä.

Kuulimme, kun paloauto ajoi parkkipaikalle, mutta pihalta sitä ei nähty ja odotimme kuulevamme, koska pääsemme sisään. Vähän myöhemmin toisen ryhmän aikuinen tuli sanomaan, että kaikki hyvin, popcornit olivat saaneet liikaa lämpöä mikroaaltouunissa ja herkkä palohälytys oli reagoinut siihen. Menimme takaisin sisään ja kaikilla oli kylmä, sanoimme lapsille, että tulevat lattialle tanssimaan niin jokainen lämpenee nopeasti.

Lounaalla, kun kaikki lapset olivat, paikalla puhuimme lapsille mitä oli tapahtunut ja miksi paloauto oli tullut ja mitä palomiehet olivat tehneet. Tämä aiheutti lapsissa paljon puheenaiheita liittyen tulipaloon ja paloautoihin, tulostimme lapsille paloauto värikuvan, koska haluat varmasti puhua myös kotona viikonlopun aikana asiasta.

Iltapäivällä ennen kuin ensimmäiset tiimin aikuiset lähtivät kotiin, mietimme, olisimmeko voineet käydä tilannetta paremmin läpi lasten kanssa, mutta mielestämme kerroimme kaikki palohälytykseen liittyvät asiat ja painotimme lapsille, ettei mitään vaaraa ollut.

Vanhempien hakiessa kerroimme päivän tapahtumista ja lapset menivätkin kertomaan heti vanhemmilleen päivän seikkailuista, joka oli ollut heidän mielestään jännittävää.

VIKKORAPORTTI

Oilimme suunnitelleet kuulamaalausta lasten kanssa ja aamulla löysin kuulien vierestä pillejä ja mietin voisiko niitä kokeilla lasten kanssa. Kysyin tiimin jäseniltä mitä mieltä he olivat kokeilusta ja sanoivat, että kannatta yrittää. Kokeilu ei onnistunutkaan johtuen ehkä alustasta, jossa teimme maalausta, lapset kyllä olivat innoissaan saadessaan kokeilla puhalttaa pilliin ja tehdä kahdella eri tavalla maalaus.

Tiiminä on ollut hyvä, kun pystymme pitämään yhteisesti kiinni sovitusta ja antamaan tarvittavaan toimintaan lapsille rauhan ilman häiriötekijöitä. Olemme saaneet myös vanhempien kanssa rakennettua hyvän kasvatussuhteen, vaikka he eivät aina muista miksi teemme tiettyjä päätöksiä ryhmän suhteen. Kun olemme avanneet asiaa vanhemmille, että tärkeintä on lasten hyvinvointi ja näissä hetkissä lapset saavat tarvitsemansa avun ja tuen.

Mielestäni olemme päässeet tiimin kanssa hyvään vaiheeseen kommunikoinnissa ja siihen liittyvään toiminnan toteutukseen. Informaatio kulkee hyvin meidän tiimissämme ja pyrimme kommunikoimaan samoin muun työyhteisön jäsenien kanssa, jotta kaikkien työ olisi siltä osin toimivaa ja joustavaa.

Elokuva hetki oli lasten mielestä kiva ja he saivat herkutella makkaralla sitä katsoessa. Opettaja sai tarvitsemaansa aikaa kirjaamiseen ja me pystyimme lastenhoitajan kanssa hoitamaan tilanteen hyvällä yhteistyöllä.

Disco sujui hyvin ja lapset olivat pukeutuneet ja myös minä, minulla oli peruukki, aurinkolasit, hattu ja mekko. Esittelin itseni lapsille Rouva Hunsvonttina, joka oli tullut discoon minun

sijaisekseni hoitamaan lapsia. Heidän mielestään se oli hauskaa ja minusta on hyvä tuoda lapsille näkyväksi huumoria ja heittäytymiskykyä ja uskallusta itse kokeilla.

Meidän esihenkilömme on meidän tukenamme joko fyysisesti tai etänä, mutta häneltä voi aina kysyä neuvoa ja hän myös tarjoutuu auttamaan ryhmissä niissä tilanteissa, kun on eniten tarvetta, jos kukaan muu ei pääse.

Esihenkilön asenne meitä työntekijöitä kohtaan nostattaa yhteenkuuluvuuden tunnetta, ja me pääsemme jatkamaan sitä lapsiin. Kun tiimi voi hyvin niin lapsetkin voi hyvin ja siihen pyritään meidän kaikella toiminnalla. Olemme saaneet uuden lapsen ryhmään ja toinen tulee kahden viikon päästä ja meidän aikuisten kuten lastenkin ensikohtaaminen uusien lasten kanssa on tärkeää, jotta hekin saisivat tunteet kuuluvansa joukkoon. Toki ei se heti näy, mutta näin saamme luoda luottamusta kaikille ja olemme hyvällä mallilla menossa siihen suuntaan.

8.VIIKKO

Viikkosuunnitelma

Maalausten jatkamista ja isänpäivä haastattelujen tekemistä. Olen puhunut etukäteen niiden vanhempien kanssa, joiden lapset eivät ymmärrä suomea tai muutoin kommunikoi kanssamme, että annan heille haastattelun kotiin ja he tekevät sen omalla kielellä kotona.

1.Päivä

Tänään oli molemmat tiimikaverini poissa ja tuen lapsen vanhemman kanssa oli sovittu vasu-keskustelu, jonka yhteydessä olisi tarkoitus miettiä lapselle toimivampaa tukimuotoa. Yksikkömme kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja tuli pyytämään minulta tukea ja neuvoa keskusteluun, kun vasu oli kirjattu, mutta vielä HYVE4 olisi pidettävä samassa. Kävimme yhdessä läpi otsikoita ja minä kerroin meidän arkemme havaintoja lapsesta.

Tämä havaintojen kertominen oli helpompaa, koska olimme aikaisemmin tiimin kesken puhuneet lapsesta sekä taustalla oli oppisopimusopiskelijan näyttöviikon havainnointi kyseisestä lapsesta. Näin saimme varhaiskasvatuksen kiertävälle erityisopettajalle keskusteluun oman tiimin näkemystä lapsen taidoista, sekä tarvittavasta tuesta, kun emme pystyneet osallistumaan siihen.

Heiskanen ja Syrjämäki (toim.) tuovat näkyviin varhaiskasvatuksen moniammatillisuuden tärkeyden sekä hyödyn ja kuinka kaikki voivat tuoda mukaan omia vahvuuksia ja tietojaan, jolla pyritään varmistamaan lapsen kokonaisvaltainen hyvinvointi. (Heiskanen ja Syrjämäki, 2022, s. 139)

2.Päivä

Tänään kanssani oli kaksi sijaista, toinen oli jo tuttu, joka tunsi ryhmämme ja toimintamme hyvin. Toinen oli uusi sijainen, jota pyrin neuvomaan tilanteissa, että tietäisi miten toimimme esimerkiksi siirtymätilanteissa. Haastavaa toki oli, koska lapset testasivat uutta ihmistä, mutta olimme tiimin kanssa tehneet tiimipalaverissa ohjeet erityisesti sijaisia varten, kenen vuoro olla missäkin ja kuka ottaa vastuun tietyissä tilanteissa.

En tietenkään voinut laittaa uutta sijaista ottamaan yksin vastuuta tilanteista, jonka oma tiimiläinen olisi voinut tehdä, mutta onneksi tutun sijaisen kanssa pystyimme jakamaan vastuun. Yksi lapista puhui kanssani asioista, joista halusin puhua hänen vanhempansa kanssa, joten päätin etten pyydä kumpaakaan sijaista puhumaan asiasta vaan otan itse asian esille, kun seuraavan kerran näen vanhemman.

Kyse ei kuitenkaan ollut akuutista tilanteesta vaan halusin tietää vanhemman näkemyksen tähän, että voimme tukea lasta asian kanssa.

3.Päivä

Ryhmän opettaja oli tullut töihin ja teimme hänen kanssaan jaon lapsista, kun minulla oli kolmen lapsen kanssa tekemättä isänpäivän taulumaalaus ja hän jakoi lapset leikkeihin, joten pystyimme lasten kanssa keskittymään maalaukseen. Lapset tykkäsivät maalaamisesta ja olin tehnyt heille isänpäivä haastattelun, ja heille ketkä eivät pystyneet kommunikoimaan suomeksi olin äidin kanssa sopinut, että annan haastattelun kotiin ja he voivat tehdä isälle myös haastattelun omalla kielellään.

Viimeisenä minulla oli tuen lapsi maalaamassa, hän oli näyttänyt jo aiemmin viikolla, että haluaisi maalata, kun hän pääsi näki kuinka, onnellinen hän oli lauleskellessaan samalla.

Annoin lapsen tehdä kaksi maalausta, jotta muut lapset ehtisivät ulos ja tällä lapsella olisi oma rauha siirtymiin. Lapsi selkeästi nautti, kun olimme kahdestaan ja maalasimme yhdessä, pukeminen sujui hienosti, koska ei ollut häiriötekijöitä hänen toiminnallaan.

4.Päivä

Tänään koko tiimimme oli paikalla ja suunnitelmissa oli ulkoilua, koska opettajalla oli vasu-keskusteluita ja niiden kirjaamisia. Tuen lapsi ei olisi halunnut lähteä pukemaa, minä sekä oppisopimusopiskelija olimme auttamassa lasta. Opiskelija oli näyttöviikolla huomannut, kun lapsi ei halunnut pukea niin aikuinen lauloi ”pää olkapää peppu” sävelmällä, nimeämällä vaatteita, joita lapsen piti pukea päälle ja se auttoi.

Nyt lapsi ei kiinnostunut yhtään laulamista vaan pyöri lattialla emmekä saaneet häneen kunnolla kontaktia. Erityisopettaja käveli ohi ja antoi neuvon meille, että joskus voi kokeilla tehdä samaa kuin lapsi, joka havahtuu siihen, että aikuiset ei toimi kuten heidän pitäisi.

Opiskelija meni myös lattialle ja se tosiaan hämmensi lasta, joka taisi havahtua siihen, että toimimme toisin kuin mihin hän on tottunut ja hän lähti pukemaan. Minulla oli tänään oppisopimusopiskelijani arviointikeskustelu, kun muut olivat ulkona. Se meni hyvin ja kehuin opiskelijaa hänen työotteestaan sekä mielenkiinnosta tähän työhön, koska se näkyy kaikessa mitä hän tekee.

5.Päivä

Tänään meillä oli isänpäivä aamupala, josta olimme ilmoittaneet perheille jo muutama viikko aikaisemmin. Perheille, josta ei isä päässyt tai ei ollut isää, kutsuimme jonkun toisen perheestä edustamaan isää, jos vain mahdollista. Nämä asiat ovat lapsille tärkeitä ja he saavat esitellä tärkeimpiä ihmistä muille lapsille sekä meille kasvattajille.

Me olemme lasten kanssa pohtineet joulujuhlaa siitä mitä he haluaisivat tehdä tai esittää juhlissa.

Meillä oli työyhteisön kesken sovittu ensimmäinen palaveri tänään, johon toimme ryhmämme toiveita esityksestä ja meidän aikuisten toiveita juhlan aikataulusta.

Olemme tiimin kesken alkaneet suunnitella joulukalenteria, ja ryhmämme lapset pitävät lukemisesta ja tarinoista, joten meillä on tarinallinen joulukalenteri. Jokainen lapsi tulee saamaan yhden tarinan osan joulukalenterin luukusta ja se liitetään seinään, johon kokoamme tarinan.

Meidän ryhmässämme on lapsia, jotka eivät saa osallistua uskonnollisiin joulu tapoihin, joten päätimme tehdä tämän version joulukalenterista niin kaikki lapset pääsevät osallistumaan mukaan. Olemme varmistaneet asian myös vanhemmilta.

VIKKORAPORTTI

Tämä viikko ei mennyt ihan suunnitelman mukaisesti, mutta saimme kaikki askartelut valmiiksi isänpäivää varten.

Olemme pohtineet paljon ryhmämme toimintaa ja kokeilleet monia erilaisia keinoja, joilla saisimme sen toimimaan parhaiten. Haasteita meillä on edelleen, mutta tiimin kesken tehdyt sopimukset auttavat meitä hallitsemaan tilanteita, kun meillä on sijaisia ja he pystyvät lukemaan pääasialliset tehtävät, jotka kuuluvat tiettyyn vuoroon.

Itse emme toimi tiiminä varinaisesti vuorojen tehtävissä, vaan osaamme toimia joustavasti ja huomata, missä tarvitaan yhtä tai kahta aikuista. Vuorojen vastuut seinällä kirjoitettuna ovat tulleet sijaisten toiveina, jotka helpottavat heidän toimintaansa ryhmässä.

Varhaiskasvatuksen kiertävä erityisopettaja auttaa ja tukee meitä ja saamme häneltä pikaisia neuvoja, mutta myös me voimme avata hänelle ryhmämme arkea, kuten tapahtui tämän viikon ensimmäisenä päivänä. Tähän todella helpotti se, että olimme tiimissä puhuneet lapsen haasteista ja tuen tarpeista ja siinä oli meidän neljän aikuisemme näkemys, jotka olivat pitkälti aika samoja.

Opiskelijan havainnot ja toteutukset, mitkä olivat toimineet tuen lapsen kanssa ja hänen tuotuaan ne meidän tietoomme, toivat meille apua toimia lapsen kanssa. Lapsi selkeästi hyötyisi omasta aikuisesta, joka olisi hänen kanssaan kaikissa toiminnoissa ja opiskelijalle sekä lapselle oli kehittynyt suhde, jossa lapsi yleensä tiesi miten toimia, kun aikuinen vei hänet tilanteisiin ja ohjasi häntä.

Inklusiosta puhutaan paljon julkisuudessa ja siitä ollaan monta mieltä, mutta meidän tehtävä tiimissä on pyrittävä takaamaan lapselle oppimisympäristö sekä tilanne sellaiseksi, jossa lapsia voi toimia. Sekä saada hänet osaksi ryhmää tehden leikkipaikkoja toisten lasten kanssa, kun aikuinen on mukana. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja kertoi olleensa koulutuksessa, jossa puhuttiin tuen lapsista, kun ennen on puhuttu ette lapsella ole leikkitaitoja vaan on toisten vieressä, mutta nykyään sitä katsotaan leikkimiseksi, kun pystyy leikkimään toisten lasten vieressä kuitenkin täysin osallistumatta itse leikkiin.

Tästä on oma kappale opetushallituksen sivulla mitä se tarkoittaa ja miten se toimisi varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksen suunnitelman perusteissa 2022 sanotaan, kun lapsi tarvitsee tukea, on varhaiskasvatuksen velvollisuus järjestää ja lapsen oikeus saada tarvittavaa tukea varhaiskasvatukseen. Sitä järjestetään inklusioperiaatteiden mukaisesti, joka takaa kaikille lapsille oikeuden osallistua varhaiskasvatukseen riippumatta siitä mitä hänen tuentarpeensa kulttuurinen taustansa on.

Liisa Ahonen kertoo, kuinka varhaiskasvatuksessa puuttuu henkilöstöä ja joissain kunnissa on otettu tiimeihin esimerkiksi psykiatrinen sairaanhoitaja, vaikka hänellä ei olekaan kokemusta varhaiskasvatuksesta, mutta hänellä voi olla taitoja toimia erityisen tuen lasten kanssa ja antaa vinkkejä mitä lapsen kanssa kannattaisi tehdä tai kokeilla. (Ahonen, 2023, s. 211)

4. Pohdintaa

Tämän päiväkirjatyyppisen opinnäytetyön tekeminen on ollut mielenkiintoista ja mieltä avartavaa. Aika on mennyt nopeasti ja olen joutunut monesti pohtimaan tilanteissa, miten minun kannattaisi toimia ja mikä tukisi parhaiten lasten hyvinvointia. Tilanteet elää ja ihmisiä sairastuu ja niiden kanssa on selvittävä, meillä oli onni, kun joku tiimin jäsenistä oli pois, että saimme usein tutun sijaisen, jonka me tunsimme ja hän oli alkanut tuntemaan lapsia.

Tämä oli myös lasten kannalta hyvä, että tuttu aikuinen oli vastassa, kun oman tiimin jäsen puuttui. Tärkeintä on kiittää sijaisia yhteistyöstä, koska näin saamme hyvät sijaiset tulemaan uudestaan taloomme, kun huomioimme myös heidän työnsä.

Olen löytänyt hyvää kirjallisuutta sekä lukenut niitä opinnäytetyötä varten ja se on asettanut minut pohtimaan omia toimintamalleja niin tiimin kuin lasten kanssa. Olen vienyt ajatuksia tiimilleni sekä myös työyhteisössäni on tullut keskustelua tilanteista, jotka ovat haastavia, mutta miten saisimme ryhmissämme ne lasten kannalta toimivimmaksi ja heidän hyvinvointinsa sitä kautta paremmaksi.

Ryhmäni lapsilla on ollut jonkin verran vaihtuvuutta, kun he ovat vaihtaneet uuteen päiväkoitiin ja meille tullut uusia lapsia. Meillä aloitti ryhmässä syksyllä uusi lastenhoitaja ja meidän ryhmäämme siirtyi pienten puolelta sekä ulkopuolelta yhteensä kymmenen lasta.

Olemme opetelleet tutustumaan toisiimme, niin lapset kuin aikuiset ja kaikkia asioita pitää kokeilla ja harjoitella kunnes voimme todeta ovatko ne toimivia ryhmän kannalta. Aikuisten tavoite olla läsnä lapsille on välillä haastavaa, koska moni tarvitsee tukea erilaisten uusien asioiden kanssa opettelussa tai sitten he tarvitsisivat tukitoimia. Toki me pyrimme olemaan läsnä mahdollisimman paljon, siksi päätimmekin pienryhmä toiminnasta, että joka päivä olisi pienryhmä ja näin saisimme jaettua lapset viiden tai kuuden lapsen ryhmiin.

Olemme vaihdelleet välillä toisia lapsia toiseen pienryhmään, kokeillaksemme toimisiko se paremmin. Välillä kokeilut ovat olleet onnistuneita ja jatkamme niitä tarvittaessa.

Minä olen aina tykännyt saduttamisesta, mutta tänä syksynä meillä on enemmän suomi toisena kielenä lapsia tai heitä, jotka eivät kommunikoi meidän kanssamme, joten se luo tietyn haasteen. Olemme keskittyneet enemmän lukemaan kirjoja tai laulamaan lauluja, jotka ovat kuvitettuja. Siitä lapset ovat tykänneet ja päässet mukaan osallistumaan kuvien avulla.

Kun aloitin, tekemään päiväkirjaa tuntui, että ryhmässämme oli kaaosta ja emme tiiminä oikein tienneet miten meidän pitäisi toimia. Nyt kun mietin, olemmeko pystyneet parantamaan alkusyksystä toimintaamme, tuntuu, että ainakin tiiminä olemme päässeet tasolle, jossa pystymme toimimaan niin, että se hyödyttäisi koko ryhmää tukien lasten hyvinvointia.

Haastavia tilanteita on edelleen ja pyrimme löytämään keinoja niiden ratkaisemiseksi esimerkiksi, olemme vaihtaneet pikkuhuoneen syöjiä useamman kerran, kunnes nyt olemme löytäneet hyvän tasapainon, joten pyrkimyksemme luoda kaikille ruokarauha on mennyt parempaan suuntaan. Kuten päätimme viedä tuetun lapsen pikkuhuoneeseen lepohetkelle aikuisen

Kun puhuin opiskelijani opettajan kanssa arvioinnin yhteydessä minun opiskelustani ja hän oli hyvin kiinnostunut, kun kerroin aiheena olevan lasten hyvinvoinnin tukeminen tiimityön yhteistoiminnalla hän innostui aiheesta ja kertoi Liisa Ahosen kirjasta. Minulla oli hänen molemmat kirjat ja niistä on saanut hyviä näkemyksiä, teorioita sekä harjoituksia omaan työhön sekä tiimiin, suhteessa lasten hyvinvoinnin tukemiseen, kuten leikkimielinen tiimitesti vuorovaikutuksesta (Ahonen, 2023, sivulla 84).

Varhaiskasvatuksen perusteet 2022 on tullut myös tutuksi, sitä olen peilannut omaan työhöni ja miten parhaiten voin hyödyntää sitä apuna työssäni. Pedagogista suunnittelua tehtäessä tuli tiimin kanssa yhdessä mietittyä miksi toimimme lasten kanssa päivittäin erilaisissa toiminnoissa ja miten niitä voisi parhaiten toteuttaa lasten hyvinvointi huomioiden.

Päiväkirjaa kirjoittaessa huomasin mieltäväni, onko tämä hyvää varhaiskasvatusta huomioiden lasten kielellinen taso ja leikkitaidot. Esihenkilömme kanssa keskustellessa tiimimme toivuudesta sekä lasten tarpeista, päädyimme suunnittelemaan pitkäkestoisempia leikkejä, toistoja lauluista, nimeämisistä, pieniä pienryhmä hetkiä, joissa jokainen lapsi saisi tarvitsemaansa tukea ja kannustusta.

Varhaiskasvatuksen perusteissa 2022 kerrotaan miten oppimiskäsitys perustuu vuorovaikutukseen, jossa lapset kasvavat ja kehittyvät ympäristönsä kanssa. Lapset ovat luontaisesti kiinnostuneita tutkimaan ja oppimaan uutta kokonaisvaltaisesti. Siihen yhdistyvät kaikki taidot, tiedot, tunteet, toiminnallisuus, aistihavainnot, ajattelu, kieli ja keholliset kokemukset.

Tein viikkosuunnitelmaa yhdessä tiimini kanssa edellisen viikon tiimi palaverissa ja teimme suunnitelmia, jota olisi lasten kanssa helpompaa toteuttaa. Välillä nämä suunnitelmat toimivat mutta eivät aina, saimme kuitenkin yleisesti ottaen aika hyvin toteuttaa erilaisia tilanteita, kuten kädentyöt, kaverisuhteiden tukeminen, musiikki, leikkitaidot, jumpat ja lapset mukautuivat hyvin toimintaan.

Arjen pedagogiikka arvioidessamme, olimme suunnitelleet ja toteuttaneet ruokailupaikkojen ja sänkypaikkojen vaihtoja, toiset niistä toimivat, mutta jouduimme kokeilemaan useaan kertaan, kunnes pääsimme tähän tilanteeseen, joka toimii tällä hetkellä aika hyvin.

Tuetun lapsen paikkaa eteisessä ei pystynyt aina toteuttamaan, kun joku oli poissa, mutta pyrkimyksemme luoda hyvä, rauhallinen ja keskustelevala ruokailuhetki lapsille tuotti tulosta. Tilanteet elää ja lapsia vaihtuu, niin joudumme jatkossa varmasti etsimään uusia tapoja toimia, mutta tämänhetkinen tilanne on hyvä.

Tiimityöskentelystämme on tullut sujuvampaa, koska olemme oppineet toistemme tapoja sekä myös uskallamme ottaa avoimesti keskusteluun asiat, jotka mietityttävät.

Ahonen käsittelee kirjassaan hyvää tiimityötä ja miten sen saa rakentumaan jokaisen tiimiläisen yhteistyöllä (Ahonen 2023, s. 18)

Keskustelut vanhempien kanssa hoiti opettaja, mutta tuonti sekä haku tilanteissa päivittäin tuli keskusteltua vanhempien kanssa. Heidän kanssaan puheeksi ottaminen päivän haasteista välillä oli jännittävää, mutta yhdessä puhuen mikä lapsen hyvinvoinnin kannalta olisi parasta toi hyviä kokemuksia itselleni ja kaikesta päätellen myös vanhemmille. Ammatillisuus ja avoimuus on mielestäni tärkeitä piirteitä varhaiskasvattajissa, itselläni on kokemus vanhempana, kun lapseni olivat samassa päiväkodissa ja toinen heistä oli integroidussa ryhmässä. Työntekijät olivat upeita tukien minua vanhempana ja myös tukivat lapsiani heidän hyvinvointinsa parantamiseksi. Tämän hyvän kokemuksen haluan nyt jakaa itse varhaiskasvattajana lapsille ja heidän perheilleen.

Olemme talon palaverissa puhuneet vuosikellosta, joka tuo raameja meidän toimintamme suunnitteluun ja se on todettu hyväksi. Kaikilla ryhmillä ei ole ollut sitä käytössä, ja mekin otimme syksyn aikana käyttöömme. Toimintaa suunnitellessa nousi esiin lasten toiveet eli lapsilähtöisyys ja siihen pyrimme mahdollisimman paljon toteuttamaan asioita, joita lapset olivat toivoneet.

Aikaisemmin mainitsemani kannettavien tietokoneiden puute sai esihenkilömme tutkimaan asiaa ja nyt ryhmissä onkin kaksi konetta. Toinen on opettajalle hänen töitään varten, kuten lasten vasut ja hyveet ja pedagoginen suunnittelu. Toista konetta voivat käyttää tiimin muut jäsenet esimerkiksi päiväkirjan täyttämiseen sekä oman talon sekä yksikön palaveri muistion lukemiseen.

Varhaiskasvatuksen perusteissa 2022 kerrotaan päivittäisistä hetkistä, jotka ovat pedagogista toimintaa, niitä ovat esimerkiksi pukemis- ja riisumis- tilanteet, ruokailu, lepo hetket ja omasta hygieniasta huolehtiminen. Varhaiskasvatuksessa tapahtuvat hoitotilanteet ovat samalla hyviä kasvatus- ja opetustilanteita, niissä opitaan vuorovaikutustaitoja, hyviä tottumuksia sekä ajan hallintaa.

Esihenkilöltä saatu tuki siihen, ettei meidän kannata tehdä suuria suunnitelmia vaan pidäydymme pienissä ja toistuvissa teemoissa, jotka hyödyttävät lapsia eniten. Ahonen käsittelee kirjassaan esihenkilön vastuuta päiväkodin rakenteista, jotka auttavat tiimien pedagogisessa suunnittelussa ja niiden toteuttamisessa (Ahonen, 2023, s. 221)

Olen aikoinaan ollut yhden tiimini kanssa työnohjauksessa, jossa työnohjaaja antoi vinkin, kun aloittaa uuden tiimin kanssa niin kannattaa istua alas ja keskustella millainen työntekijä jokainen on ja mitkä ovat hänen vahvuutensa. Jokainen saa toimia omana persoonansa, mutta on kuitenkin toimittava yhteisten tavoitteiden mukaisesti ja olla yhteinen päämäärä, saaden näin parantamaan myös lasten hyvinvointia.

Kun tiimi voi hyvin, myös lasten hyvinvointi paranee, se pitää paikkansa, koska minulla on kokemusta myös tiimistä, jossa ei ollut tiimin kesken johdonmukaisuutta, keskusteluyhteyttä, sekä hyvän struktuurin puute.

Siksi koen tiimityöskentelyn todella tärkeäksi, koska sillä pystymme parantamaan lasten hyvinvointia ja tässä olemme oman tiimini kanssa pystyneet aloittamaan hyvän yhteistyön. Vielä on tehtävää ja opiskeltavaa, jotta pääsemme tavoitteisiimme. Tähän hyvänä apuna on ryhmämme oma portfolio, josta voimme tarkastella yhdessä lasten kanssa mitä olemme tehneet tai oppineet, ja he voivat kotona vanhempien kanssa katsoa kuvia, ja lapset pystyvät kuvien avulla kertomaan mitä kuvassa oli tapahtunut.

Työnantajani oli kiinnostunut opinnäytetyöni aiheestani ja miten tavoitteeni saadaan toteutumaan tiimissä sekä ryhmässä lasten hyvinvointi huomioiden. Kirjallisuutta, joita luin tehdesäni opinnäytetyötäni vein työyhteisöni esimerkiksi tehtävä harjoituksia, joita halukkaat voisivat kokeilla omissa tiimeissään ja ryhmissään. Jos he eivät vielä ole lähteneet kokeilemaan näitä niin voisiko mahdollisesti tuoda esille tulevaisu kehittämisspäivissä keväällä, kun on tiedossa syksyn uudet tiimit, jossa he voisivat tehdä harjoituksia tutustuen enemmän toisiinsa ja jokaisen toimintatapaan luoden hyvän pohjan tiimityöskentelyn aloittamiseen.

Lähteet:

- Liisa Ahonen, tiimin voima varhaiskasvatuksessa, 2023
 Hannele Cantell, vaikeat vanhemmat, kurjat kollegat? Ratkaiseva vuorovaikutus aikuisten kesken, 2000
 Eeva Hujala ja Leena Turja, varhaiskasvatuksen käsikirja, 2011
 Liisa Keltikangas-Järvinen, sosiaalisuus ja sosiaaliset taidot, 2010
 Laine Mervi, leikin havainnointi- ja tukemismenetelmän sekä kehittämistyön arviointi päiväkodissa, 2014
 Opetushallitus, Inklusiivisen varhaiskasvatuksen johtaminen ja kehittäminen, 2022
 Opetushallitus, Varhaiskasvaussuunnitelman perusteet, 2022
 Petteri Mikkola, Kirsi Nevalainen, tiimille hyvä päivä tänään-työkirja varhaiskasvatuksen vuosisuunnitteluun ja arviointiin (2010)
 Samuli Ranta, kasvun juuret, 2021
 Remes Jaana, tiimityön kehittäminen päiväkodissa, 2019
 Satu Röyttä, tunnetaitojen tukeminen varhaiskasvatuksessa draaman keinoin
 Maiju Sanaksenaho, kokonaisvaltainen musiikkikasvatus: lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena varhaiskasvatuksessa

